

INFORME DEL MERCAT LABORAL I DE LA NEGOCIACIÓ COL-LECTIVA

Novembre 2023

Índex

1. RESUM EXECUTIU	3
2. DADES ESTADÍSTIQUES DEL MERCAT DE TREBALL I DE LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA	12
2.1 OCUPACIÓ	14
2.1.1 Atur registrat	14
2.1.2 Enquesta de Població Activa	16
2.1.3 Afiliació.	23
2.2 CONTRACTACIÓ	24
2.3 NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA	28
2.3.1 Convenis Col·lectius	28
2.3.2 Inaplicacions de Convenis Col·lectius	32
2.4 EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ	35
2.5 CONFLICTIVITAT LABORAL	42
2.6 RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES	45
2.6.1 Tribunal Laboral de Catalunya	45
2.6.2 Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC)	48
3. LA REFORMA LABORAL DEL 2022 I EL SEU IMPACTE A CATALUNYA. EFECTES MÉS ESTADÍSTICS QUE REALS.	51
3.1 Introducció	51
3.2 El contracte fix discontinu, el gran protagonista de la Reforma	53
3.3 Durada dels contractes - utilització d'indefinitos per a necessitats temporals.....	56
3.4 Atur registrat i atur efectiu	59
3.5 Menys oportunitats laborals.....	61

1. RESUM EXECUTIU

Les darreres dades estadístiques disponibles del mercat de treball i negociació col·lectiva són les que a continuació es detallen:

OCUPACIÓ

- **Atur**

El mes d'octubre ha tancat amb 339.693 persones aturades registrades a les oficines de Treball de Catalunya, tot i ser la xifra més baixa en un mes d'octubre des de 2007, suposa un augment de 4.261 persones més a l'atur respecte el mes anterior (1,27%).

Respecte d'un any abans, l'atur s'ha reduït un 2,4% a Catalunya, el que representa 8.303 persones aturades menys respecte del mes d'octubre de 2022. En el conjunt d'Espanya, el descens de l'atur registrat ha estat més intens, del 5,3%.

Interanualment, el ritme de reducció de l'atur s'ha desaccelerat, i s'ha situat en un 2,4%.

En el conjunt d'Espanya, el descens de l'atur registrat ha estat més intens, del 5,3%.

- **Enquesta de Població Activa**

El 3rt trimestre de 2023, la taxa d'atur a Catalunya se situa en un 8,5% amb situant-se el nombre d'aturats en 345.400 persones. Aquesta dada presenta una evolució desfavorable en créixer en 8.600 persones en el trimestre (+2,6%). Tot i així, és la xifra més baixa d'atur en un tercer trimestre des de 2008 (quan va ser de 346.100 persones).

D'altra banda, matisar que l'augment de l'atur no ha estat conseqüència d'un descens de l'ocupació, sinó que deriva del fet que la creació d'ocupació no ha pogut absorbir completament l'increment de població activa.

L'ocupació a Catalunya augmenta en 62.400 persones (1,7%) en termes trimestrals i 156.500 en termes anuals (4,4).

En contrast, la població aturada ha experimentat un creixement desfavorable, amb un augment de 8.600 persones en el trimestre (un 2,6%), arribant a un total de 345.400 persones aturades.

La taxa d'atur catalana se situa en un 8,5% i en un 11,84% a Espanya.

A Espanya, el nombre de desocupats se situa 2.855.200 persones, situant-se la taxa d'atur en un 11,84%. Aquestes dades suposen un increment del nombre d'aturats de 92.700 persones respecte del trimestre anterior (3,36%), i en relació amb el mateix trimestre de l'any 2022, hi ha 125.000 aturats menys (-4,20% de variació interanual).

D'altra banda, el nombre d'ocupats s'incrementa en 209.100 persones aquest trimestre respecte al trimestre anterior (0,99%) i se situa en 21.265.900. En termes interanuals l'ocupació ha augmentat en 720.100 persones en l'últim any (3,51%).

- **Afiliació**

A Catalunya, en el mes d'octubre s'han comptabilitzat, de mitjana, 3.714.672 afiliacions a la Seguretat Social.

En comparació al mes precedent, el nombre d'afiliacions ha augmentat un 0,3% (11.882 més), en un mes en què l'afiliació creix des de 2015.

En comparació amb el mes d'octubre de 2022, el creixement arriba al 2,7% a Catalunya.

En l'àmbit estatal, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat el mes d'octubre en 20.817.657, la qual cosa suposa un increment de 92.862 ocupats (0,45%) respecte del mes de setembre i de 533.871 ocupats més respecte al mateix mes de l'any anterior (2,63%).

Interanualment, l'afiliació ha augmentat un 2,7% a Catalunya (97.279 afiliacions més) i un 2,63% a Espanya (533.871 més).

CONTRACTACIÓ

L'octubre de 2023 s'han formalitzat a Catalunya 223.707 contractes laborals, 100.571 indefinits (el 45% del total) i 123.136 temporals (el 55%).

Intermensualment, la contractació ha incrementat un 4,68%, amb 9.997 contractes més. Aquest augment s'han concentrat íntegrament en els temporals,

atès que s'han signat 13.383 més (12,19%). Els indefinits, en canvi, han disminuït en 3.386 contractes (-3,26%).

Respecte octubre de 2022, s'han formalitzat menys contractes; en concret s'han signat 13.816 contractes menys (-5,8%). El descens és més intens entre la contractació indefinida (-7,55%; 8.216 contractes menys) que en la temporal (-4,35%; 5.600 menys).

La contractació acumulada de gener a octubre de 2023 arriba als 2,09 milions de contractes, dels quals 955.958 han estat indefinits (el 45,6%) i 1.138.364, temporals (54,4%). Respecte del mateix període de 2022, la contractació acumulada total s'ha reduït un 14,4%. La caiguda ha estat més acusada en la contractació temporal (-20,6%) que en la indefinida (-5,5%).

Les xifres acumulades del gener a octubre de 2023 reflecteixen una caiguda interanual de la contractació del 14,4%. La caiguda ha estat més acusada en la contractació temporal (-20,6%) que en la indefinida (-5,5%).

En el conjunt de l'Estat, durant el mes d'octubre s'han signat 1.396.514 contractes laborals, 4.309 més que al setembre (0,31%) i 127.625 menys que a l'octubre de 2022 (-8,37%). El 43,59% de la contractació és indefinida mentre que el 56,41% ha estat temporal.

En els primeres 10 mesos de 2023, s'han signat 12.971.759 contractes laborals, 5.643.955 indefinits i 7.327.804 temporals. Això suposa un descens interanual de la xifra global de contractes del -17,36%, que s'ha concentrat en la contractació temporal (-24,83%) i menys en la indefinida (-5,11%).

NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

- **Convenis Col·lectius**

A 30 de setembre de 2023 a Catalunya s'han registrat un total de 292 Convenis, afectant a 759.972 treballadors i 60.898 empreses, el que comporta un increment respecte el mateix període de l'any anterior del 1,74%.

A nivell estatal, fins a 30 de setembre de 2023 s'han registrat un total de 3.110 Convenis, afectant a 9.529.911 treballadors i 927.252 empreses, el que comporta un increment respecte el mateix període de l'any anterior del 16,31%.

Fins al setembre de 2023 s'han registrat a Catalunya 292 convenis col·lectius (1,74%) i a nivell estatal 3.110 Convenis (16,31%).

A Catalunya, la mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut de 3,24%, sent del 3,01% en els Convenis d'empresa i el 3,25% en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa. A Espanya la mitjana de la variació salarial pactada és del 3,41% (3,16% convenis d'empresa i 3,43% d'àmbit superior a l'empresa).

A Catalunya la mitjana de variació interanual salarial pactada ha sigut del 3,24% (20,45%), i a Espanya la mitjana de la variació salarial pactada és del 3,41% (30,65%).

Interanualment, a Catalunya i en el que portem d'any, a nivell salarial s'han pactat 0,55 punts més (hem passat del 2,69% pactat fins al setembre de 2022 al 3,24% pactat en 2023), que suposa una variació d'un 20,45%, i en relació a la jornada aquesta ha augmentat en un 0,64%, situant-se en 1.716,26 hores a l'any de mitjana.

- **Inaplicacions de Conveni**

De gener a setembre de 2023 s'han dipositat 485 inaplicacions de conveni (un 18% més respecte el mateix període de l'any 2022), les quals han estat presentades per 429 empreses (un 22,57% més respecte el mateix període de l'any anterior), i han afectat a un total de 21.464 treballadors (31,26% més respecte el mateix període de 2022).

Fins al setembre de 2023 s'han dipositat 485 inaplicacions de conveni (18%) de les quals el 42,1% són de quantia salarial exclusivament. El 89,7% de les inaplicacions s'han resolt amb acord.

Per sector d'activitat, el 60,47% de les inaplicacions presentades han sigut en el sector serveis.

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 42,1% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en la resta, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

El 89,7% de les inaplicacions s'han resolt amb acord entre l'empresa i els representants legals dels treballadors durant el període de consultes.

EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

Segons les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de gener a setembre de l'any 2023 s'han comunicat o resolt 498 expedients (62,52% menys respecte el mateix període de l'any 2022) que han afectat a un total de 29.064 treballadors (36,17% menys respecte el mateix període de l'any 2022).

Segons aquestes dades ja ens estem en números similars d'expedients al període previ a la pandèmia (any 2016: 517 expedients, 2017: 350 expedients, 2018: 269 expedients, 2019: 403 expedients).

Fins al mes de setembre de 2021, s'han comunicat o resolt 498 expedients (-62,52%) que han afectat a un total de 29.064 treballadors (-36,17%).

Segons aquestes dades ja ens estem en números similars d'expedients al període previ a la pandèmia (any 2016: 517 expedients, 2017: 350 expedients, 2018: 269 expedients, 2019: 403 expedients)

Del total d'aquests 498 expedients 161 han sigut d'extinció (32,33%) -afectant a 4.998 treballadors-, 235 de suspensió del contracte de treball (47,19%) -afectant a 22.289 treballadors- i 70 de reducció de jornada (14,06%) -afectant a 1.777 treballadors-, 1 de suspensió i extinció (0,2%), 31 de suspensió i reducció (6%), cap de reducció i extinció i cap de suspensió, reducció i extinció.

Pel que fa a la comparació interanual, es pot observar que en el que portem d'any, els expedients de suspensió de contracte són majoritaris respecte el total d'expedients, ara bé, aquests s'han reduït un 64,98% respecte el mateix període de l'any anterior, i en canvi, els expedients d'extinció s'han incrementat en un 12,59%. La mateixa correspondència succeeix pel que fa la número de treballadors afectats. En aquest sentit, s'ha passat de 3.498 treballadors afectats per expedients d'extinció de gener a setembre de 2022 a 4.998 en 2023 (el que suposa un increment del 42,88%).

Per tant, s'haurà d'estar en alerta per veure com evolucionen els diferents tipus d'expedients, i en particular, els d'extinció.

Els expedients de de suspensió de contracte s'han reduït un 64,98% interanualment, en canvi, els expedients d'extinció s'han incrementat en un 12,59%.

Tot i la dada anterior, els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes, vers els que suposen l'extinció de la relació de treball des del 2007 fins el 2015. En el període 2015-2019 van créixer els d'extinció i els anys 2020 i 2021, com a conseqüència dels ERTOS per la COVID la immensa majoria van ser de suspensió i reducció. En el que portem de 2023, i si bé s'haurà d'estar als resultats final d'any, es pot observar com respecte l'any 2022, el pes dels expedients d'extinció s'ha incrementat en més del doble. En aquest sentit, del total d'expedients que es van presentar l'any 2007 els d'extinció comportaven el 60,41%, el 13,96% en 2014, en 2019 el 45,16%, el 12,67% en 2022 i actualment, suposen el 32,33%.

Del total d'expedients que es van presentar en l'any 2007 els d'extinció suposaven el 60,41%, el 20,03% en 2015, en 2016 el 28,43%, en 2017 el 32,29%, en 2019 el 45,16%, el 12,67% en 2022 i a l'any 2023 el 32,33%.

CONFLICTIVITAT LABORAL

Segons les dades publicades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, a Catalunya s'han produït 106 vagues fins al mes de juliol de 2023, amb un total de 33.729 treballadors participants i 73.723 jornades laborals perdudes, augmentant el nombre de vagues registrades (34 vagues més que durant el mateix període de 2022). No obstant, disminueix el nombre de jornades perdudes en un -36% (41.431 jornades perdudes menys) i el nombre de treballadors participants (-10%, 3.712 treballadors menys) i per tant, l'índex d'incidència es redueix al 6%.

Fins al mes de juliol de 2023, les vagues van afectar principalment al sector serveis (126 vagues, 81,29% de total), i a la indústria (29 vagues, 18,71%).

Quant a la motivació de la vaga, els principals motius de les vagues són per aspectes de la organització i sistemes de treball (34), conflictes derivats del procés de negociació col·lectiva (26), altres causes laborals/tancaments patronals (26), incompliments d'acords o normes legals (24) i per millores independents del conveni col·lectiu (18).

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona van produir-se 95 vagues, a Girona 17 vagues, a Lleida 13 vagues i a Tarragona 11 vagues.

Respecte el mateix període de l'any 2022, el nombre de vagues s'ha incrementat en totes les províncies, a Barcelona un 51% (32 vagues més), a Girona un 70% (7 més), a Lleida un 44% (4 més) i a Tarragona un 10% (1 més).

A Catalunya s'han produït 106 vagues fins al mes de juliol de 2023, amb un total de 33.729 treballadors participants i 73.723 jornades laborals perdudes, augmentant el nombre de vagues registrades.

RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

- **Tribunal Laboral de Catalunya**

Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya, de gener a setembre de l'any 2023 s'han presentat un total de 746 expedients, dels quals 405 han sigut conciliacions, 337 mediacions i 4 arbitratges.

Interanualment, el total d'expedients ha augmentat un 25,2%. En aquest sentit, fins al setembre, els arbitratges s'han duplicat (en l'any 2022 s'havien presentat 2 i aquest any fins al mes de setembre s'han presentat 4), i les conciliacions i mediacions han augmentat, respectivament, un 29% i un 20,4%.

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 25,2%.

A nivell de vagues, en els primers nou mesos de l'any 2023, s'han desconvocat un total de 20 vagues (7 de caràcter indefinit), amb un total de 52.520 hores desconvocades i amb un valor d'hores anuals desconvocades de 887.062,80 euros.

De gener a setembre de l'any 2023 s'han desconvocat 20 vagues al TLC, el que suposa un total de 52.520 hores desconvocades i un valor anual de 887.062,80€.

- **Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació**

- a) Conciliacions individuals**

Fins al mes de setembre, s'han produït 62.680 conciliacions individuals a Catalunya, un 12,8% més respecte al mateix període de 2022, que hi van haver 55.550 conciliacions individuals.

Per demarcació territorial, a la província de Barcelona, fins al mes de setembre

de 2023, van haver-hi 50.536 conciliacions individuals, el que suposa una variació del 12,7% respecte al 2022. A la província de Girona, van haver-hi 3.819 conciliacions individuals, en comparació a l'any anterior, s'ha produït una variació del 5%. A Lleida, van haver-hi 2.607 conciliacions individuals, augmentant així el nombre de conciliacions un 10,7%. Per últim, a la província de Tarragona, van produir-se 5.718 conciliacions individuals, el que suposa un 17,4% més.

Fins al mes de setembre, a Catalunya s'han produït 62.680 conciliacions individuals, un 12,8% més respecte de 2022.

b) Conciliacions col·lectives

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori de Treball i Model Productiu, estima que fins al mes de setembre, van haver-hi 51 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del 2% respecte a l'any anterior (1 conflicte més).

Els 51 conflictes col·lectius, van afectar en total a 53 empreses i a 34.688 treballadors. Amb una variació interanual del 0% i del 58,6% respectivament.

Fins al mes de setembre, van haver-hi 51 conflictes col·lectius, un 2% més respecte 2022.

Per sectors, el 70,6% de conflictes col·lectius van afectar al sector de serveis, el 21,6% al sector de la indústria, el 5,9% a la construcció i el 2% a la indústria.

Per àmbit territorial, fins al mes de setembre, s'han produït 30 conflictes col·lectius a Barcelona, 1 a Girona, 1 a Lleida i 19 a Tarragona.

LA REFORMA LABORAL DE 2022 I EL SEU IMPACTE A CATALUNYA. EFECTES MÉS ESTADÍSTICS QUE REALS.

L'objectiu del present monogràfic és analitzar l'impacte de la Reforma Laboral en matèria de contractació, una vegada transcorreguts prop de dos anys des de la seva entrada en vigor.

La tesi sobre la qual es vol aportar alguna evidència és que la reforma no ha limitat la temporalitat de la majoria de les activitats econòmiques, sinó que s'ha limitat a amagar-la de les estadístiques fonamentals.

L'evolució de les taxes de temporalitat des del 2022 mostren una reducció significativa coincidint amb la entrada en vigor de la Reforma, on la taxa de temporalitat a Catalunya va passar en només tres trimestres de 20,2% al 14,5%. No obstant, en el decurs dels tres trimestres de 2023, el comportament del descens ha sigut més suau.

A partir de la Reforma Laboral, la temporalitat ha passat del 20,2% al 14,5%. No obstant en 2023 el comportament ha sigut més suau.

Tot i la reducció de les taxes de temporalitat hi ha nombrosos indicis que posen de manifest que el que ha passat és que s'ha forçat una part de l'activitat privada a utilitzar contractes de naturalesa indefinida per cobrir necessitats temporals o estacionals.

El contracte fix discontinu, el gran protagonista de la Reforma

Al 2021 el 8,2% dels assalariats desenvolupaven la seva activitat mitjançant un contracte per obra i servei (1,4 milions de treballadors). La reforma laboral va eliminar aquesta figura contractual i va introduir restriccions addicionals en altres modalitats contractuals. Per tant, aquest 1,4 milions de treballadors s'havien de reconduir cap a models de contractació de naturalesa indefinida, encara que l'activitat que continuessin desenvolupant fos temporal o estacional.

Abans de l'entrada en vigor de la Reforma, el contracte fixe discontinu tenia una incidència marginal a Catalunya (en 2021 es van signar 31.210 contractes fixes discontinus). Des del gener del 2022 fins a setembre de 2023, s'han signat més de mig milió de contractes fixes discontinus (512.694 contractes).

Més enllà de fluctuacions estacionals al llarg de 2022 i 2023, la utilització d'aquest contracte al 2022 es multiplica per 9 en relació amb l'any 2021 a Catalunya, mentre que en els primers nou mesos del 2023 la xifra va ser 10 vegades superior a la registrada en el mateix període del 2021.

Segons Randstad Research, d'acord amb les dades del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions (MISSM), pràcticament 4 de cada 5 treballadors amb contractes d'aquesta naturalesa es troben en situació d'inactivitat en un dia qualsevol, o bé, malgrat la seva condició d'indefinitos han tingut una vida curta i la relació laboral ja està extingida de manera definitiva.

Durada dels contractes - utilització d'indefinites per a necessitats temporals

Hi ha una evidència molt clara que les empreses s'estan veient obligades a utilitzar contractes de naturalesa indefinida per cobrir necessitats laborals de tipus temporal. I una de les esmentades evidències és la proliferació de contractes indefinits de molt curta durada. Una durada tan reduïda que, de vegades, els treballadors arriben a signar més d'un contracte indefinit dins del mateix mes natural.

En el cas d'Espanya, des de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, un total de 638.000 persones han signat més d'un contracte indefinit dins del mateix mes natural. I s'estima que la mortalitat d'aquests contractes pugui estar situada al voltant del 70% anual (7 de cada 10 contractes indefinits signats no superarien un any de vida en aquests moments).

En el cas de Catalunya, segons Randstad Research, des de l'entrada en vigor de la Reforma, 106 mil persones haurien signat més d'un contracte indefinit dins del mateix mes natural a Catalunya, mentre que durant tot l'any 2021, abans de l'entrada en vigor, la xifra era residual, de només 5 mil persones.

L'alta mortalitat dels contractes indefinits (70%) i l'increment de les finalitzacions de contractes indefinits per la no superació del període de prova (es multipliquen per 11), són indicadors claus de la utilització dels contractes indefinits per donar resposta a necessitats estrictament temporals.

Segons dades de MISSM, a Espanya les no superacions de període de prova s'han multiplicat per 11 entre gener i agost de 2023 en comparació dels mateixos mesos de l'any 2021, mentre que el número de contractes indefinits signats se n'ha multiplicat per 3, com en el cas de Catalunya.

Triplicar el nombre de contractes indefinits signats i observar que les no superacions de períodes de prova es multipliquen per 11 és difícil d'explicar excepte pel fet que s'estigui utilitzant aquest recurs per posar fi a molts milers de contractes de forma 'artificial', quan finalitza la necessitat temporal del treballador esmentat.

Atur registrat i atur efectiu

Un dels efectes de la Reforma que ha acaparat més repercussió mediàtica és l'impacte que ha tingut a les sèries d'atur registrat. Si bé és cert que el marc normatiu no ha canviat pel que fa a la comptabilització dels demandants d'ocupació, i molt en concret a allò que té a veure amb els treballadors amb un contracte fix discontinu en vigor que es troben en un període d'inactivitat entre crides, la veritat és que en haver proliferat tant la figura del contracte fix

discontinuu, l'efecte sobre la continuïtat de les sèries d'atur registrat és problemàtica.

Abans de la Reforma, un treballador, en finalitzar un contracte temporal per obra i servei i inscriure's al servei públic d'ocupació, tenia la consideració d'aturat registrat. Actualment el mateix treballador, en finalitzar la mateixa activitat laboral i passar a un període d'inactivitat, però en el marc d'un contracte fix discontinuu en vigor, no és comptabilitzat com aturat registrat.

Actualment a Catalunya, l'atur efectiu pujaria a 381.284 persones, molt per sobre dels 335.432 aturats registrats, una diferència de 46 mil persones.

Hi ha discrepància creixent entre la sèrie oficial d'atur registrat i el de l'atur efectiu, que seria més rellevant per mesurar el fenomen que en realitat es vol conèixer: el de les persones que volen treballar i no poden fer-ho.

Menys oportunitats laborals

Si es compara la contractació duta a terme a Catalunya entre abril i setembre de 2023 amb el mateix període de 2022 (en què la Reforma ja tenia efectes plens al mercat de treball), s'aprecien caigudes d'un 14,0% en la contractació temporal (700.036 en el període esmentat de 2023 davant de 813.955 el 2022) i de la contractació indefinida (589.749 el 2023 davant de 700.357 el 2022).

En la mesura que un contracte de treball és una oportunitat per iniciar una trajectòria laboral, la reducció en el nombre de contractes signats a Catalunya, tant indefinits com temporals, fa més difícil accedir al mercat de treball a aquells que no formen part del mateix.

Després de l'evidència aportada en aquest monogràfic, caldria posar en qüestió l'èxit de la Reforma Laboral de 2022, ja que ni ha estat garantia per a l'estabilitat de l'ocupació (s'han canviat les estadístiques, però l'activitat desenvolupada ha continuat sent temporal o estacional) i no ha transformat el mercat de treball. El seu èxit més gran ha estat encobrir la temporalitat del nostre mercat de treball sota el mantell d'artificis estadístics.

La contractació a Catalunya ha experimentat una reducció del 14% entre abril i setembre de 2023, respecte el mateix període del 2022, el que planteja interrogants sobre l'èxit de la Reforma Laboral de 2022 en l'estabilitat laboral i la transformació del mercat de treball.

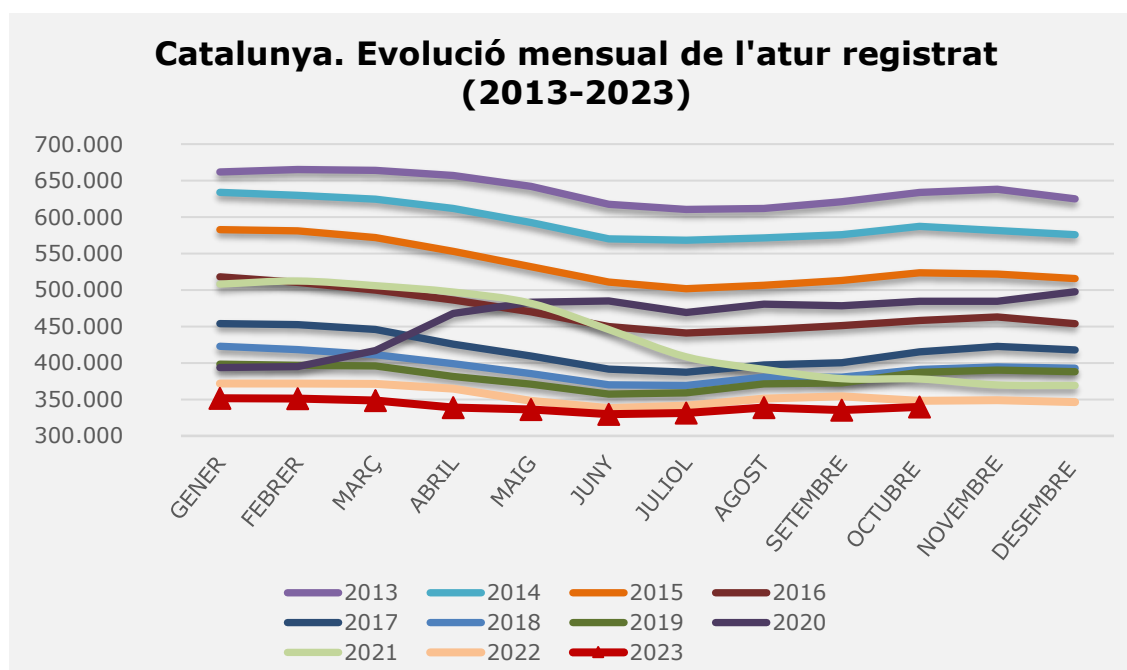
2. DADES ESTADÍSTIQUES DEL MERCAT DE TREBALL I DE LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

2.1 OCUPACIÓ

2.1.1 Atur registrat.

El mes d'octubre ha tancat amb 339.693 persones aturades registrades a les oficines de Treball de Catalunya, tot i ser la xifra més baixa en un mes d'octubre des de 2007, suposa un augment de 4.261 persones més a l'atur respecte el mes anterior (1,27%).

L'octubre és un mes en què acostuma a incrementar-se l'atur, de fet ha succeït així des de 2008 (tret de 2021 i 2022); l'augment d'enguany és el més discret d'aquest període.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Cal recordar que en les dades d'atur no hi ha incloses les persones afectades per expedients de regulació temporal d'ocupació, en no ser considerades dins la classificació d'atur registrat, tal com estableix l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985 per la que s'estableixen criteris estadístics per a la mesura de l'atur registrat.

Respecte d'un any abans, l'atur s'ha reduït un 2,4% a Catalunya, el que representa 8.303 persones aturades menys respecte del mes d'octubre de 2022.

En el conjunt d'Espanya, el descens de l'atur registrat ha estat més intens, del 5,3%.

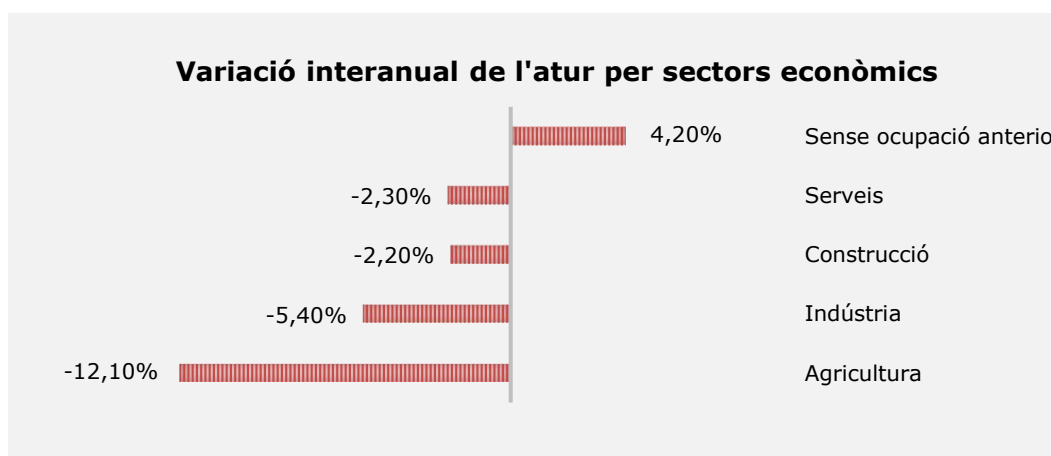
Per sexe, l'augment de l'atur és major entre els homes (1,6%; 2.256 aturats més) que entre les dones (1%; 2.005 aturades més). Pel que fa a l'edat, l'increment és més intens en la població jove de menys de 25 anys (+6,1%; 1.247 més) que en el grup de 25 i més anys (+1%; 3.014 més).

En termes interanuals, l'atur en homes i dones ha experimentat el mateix comportament, amb una reducció en ambdós casos del 2,4%. Per edat, les persones joves menors de 25 anys registren un creixement de l'atur (4,5%; 945 més); en contraposició, en la franja d'edat de 25 anys i més cau en un 2,8 % (9.248 menys).

Per sectors d'activitat, tots incrementen l'atur, encapçalats per l'agricultura (3,4%; 182 més), seguida del col·lectiu sense una ocupació prèvia (2,3%; 574 més) i el sector serveis (1,3%; 3.159 més); que concentra la majoria de l'augment en xifres absolutes.

La indústria i la construcció registren pujades més moderades (0,8% i 0,1% respectivament).

Interanualment, l'agricultura és el que registra la baixada més pronunciada, del 12,1%, seguida per la indústria (-5,4%), els serveis (-2,3%) i la construcció (-2,2%). En canvi, el col·lectiu sense una ocupació prèvia experimenta un augment de l'atur del 4,2% (1.009 més).

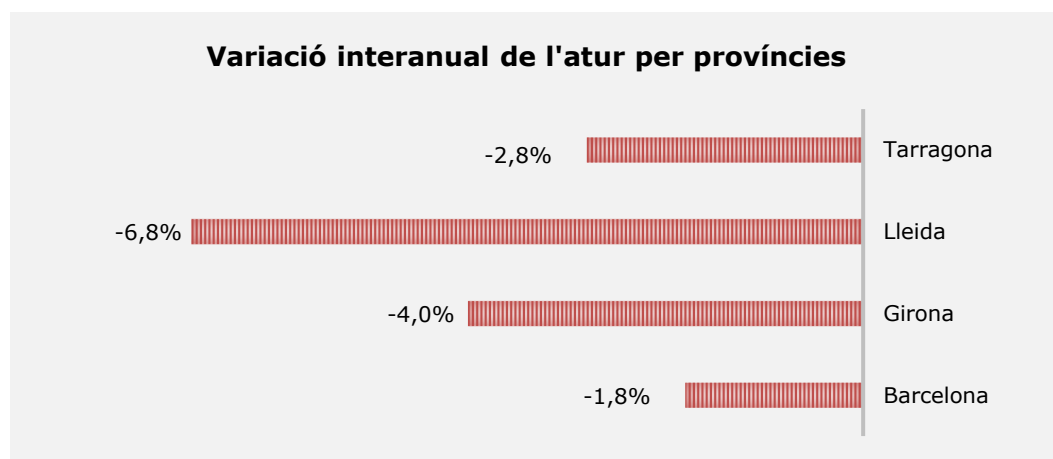
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Cal puntualitzar que les dades d'atur per sectors cal interpretar-les amb cautela, especialment les interanuals, atès que un descens de l'atur pot no correspondre

a la millora del sector sinó, simplement, al desplaçament de persones aturades cap a altres sectors o cap a la inactivitat.

Per demarcacions, Lleida presenta el descens més fort de l'atur registrat (-6,8%), seguida de Girona (-4%) i Tarragona (-2,8%) i, en darrer lloc, Barcelona (-1,8%).

Interanualment, l'increment de l'atur registrat és més accentuat a Lleida, amb un creixement del 3% i 495 persones més. A continuació se situen Girona (2%; 587 més) i Tarragona (1,8%; 705 més). Barcelona registra l'increment més suau (1%; 2.474 persones més).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

En el conjunt d'Espanya, l'atur registrat s'ha incrementat en 36.936 persones amb relació al mes anterior (1,36%). La xifra d'atur a escala estatal se situa el mes d'octubre de 2023 en 2.759.404 persones (-5,33% en termes anuals).

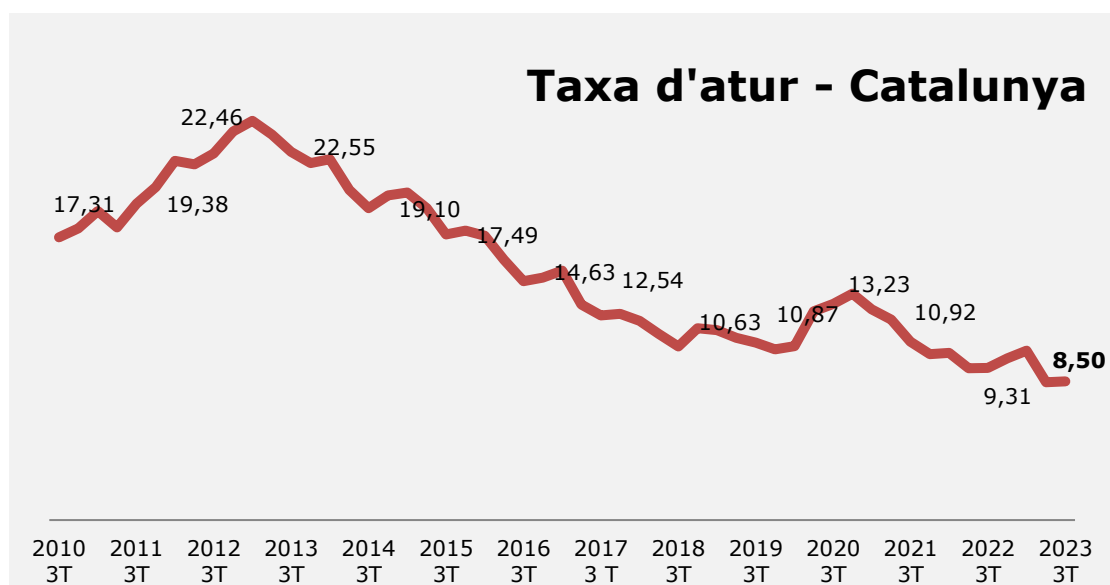
2.1.2 Enquesta de Població Activa.

Al tercer trimestre de 2023, la població activa a Catalunya ha superat per primera vegada en la història els 4 milions de persones, segons les dades de l'EPA. En concret, es situa a 4.061.800 persones. A més, s'ha assolit un rècord en el nombre de persones ocupades, superant els 3,7 milions.

Aquestes xifres són el resultat del bon comportament del mercat laboral català durant el tercer trimestre, on s'ha registrat un augment net de la població activa de 71.000 persones (un 1,8%) i un increment en l'ocupació de 62.400 persones (un 1,7%).

En contrast, la població aturada ha experimentat un creixement desfavorable, amb un augment de 8.600 persones en el trimestre (un 2,6%), arribant a un total de 345.400 persones aturades. No obstant això, és la xifra més baixa d'atur en un tercer trimestre des de 2008, quan hi havia 346.100 persones aturades.

És important destacar que aquest augment en l'atur no es deu a una disminució en l'ocupació, sinó a que la creació d'ocupació no ha pogut absorbir completament l'increment de la població activa.

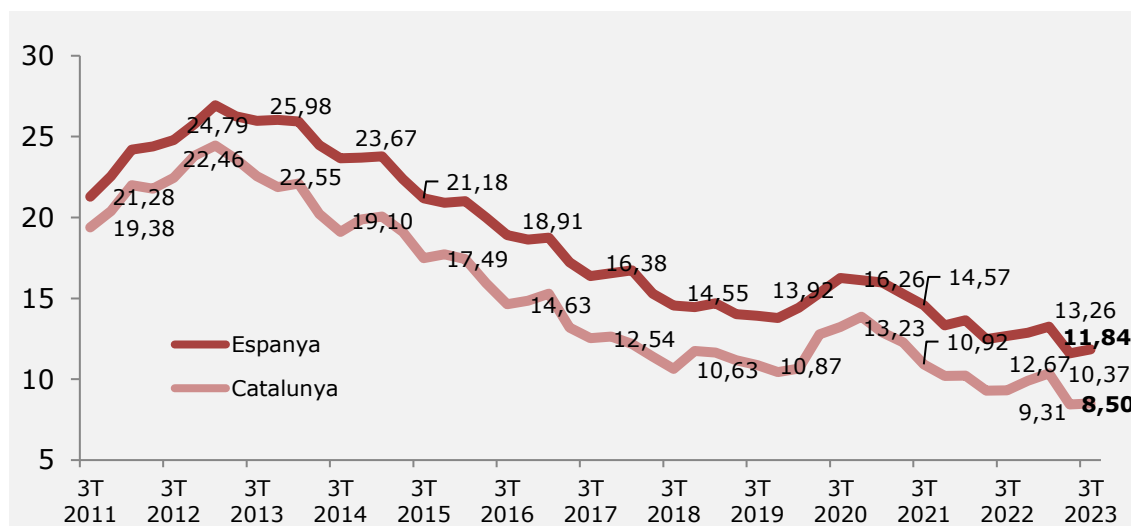
La taxa d'ocupació per a persones de 16 a 64 anys ha augmentat en 0,6 punts en el trimestre i 1,5 punts en comparació amb l'any anterior, arribant al 72,5%. Aquesta és la taxa més alta des del segon trimestre de 2008, quan va ser del 72,6%.

Pel que fa a l'edat, l'ocupació juvenil és la que ha experimentat un creixement més notable, especialment en el grup d'edat de 16 a 24 anys (un 7,4%, amb 20.800 persones més ocupades). En conjunt, l'ocupació juvenil de 16 a 29 anys ha augmentat en 29.400 persones joves (un 4,7%).

A Espanya, el nombre de desocupats se situa 2.855.200 persones, situant-se la taxa d'atur en un 11,84%. Aquestes dades suposen un increment del nombre d'aturats de 92.700 persones respecte del trimestre anterior (3,36%), i en relació amb el mateix trimestre de l'any 2022, hi ha 125.000 aturats menys (-4,20% de variació interanual).

D'altra banda, el nombre d'ocupats s'incrementa en 209.100 persones aquest trimestre respecte al trimestre anterior (0,99%) i se situa en 21.265.900. En termes interanuals l'ocupació ha augmentat en 720.100 persones en l'últim any (3,51%).

Pel que fa a la taxa d'atur, l'evolució ha estat molt similar, tant en els períodes d'increment de l'atur com en els de disminució d'aquest, si bé, la taxa d'atur a Catalunya es mostra sempre per sota que la del conjunt d'Espanya, com es visualitza en el gràfic següent:

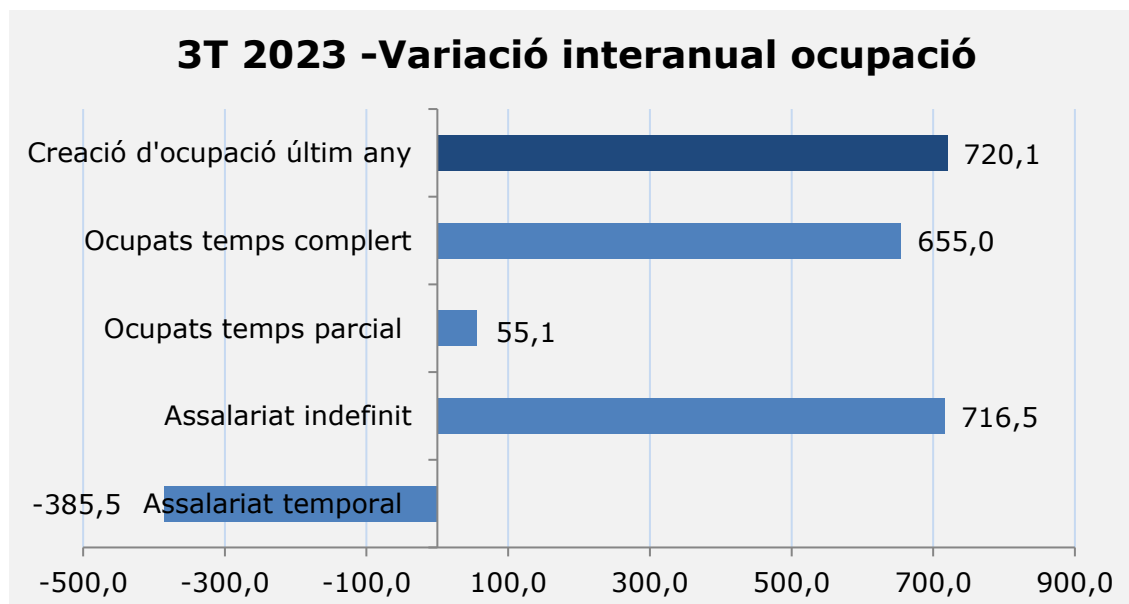
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

A Espanya, la població activa augmenta aquest trimestre en 301.900 persones, fins a 24.121.000. La taxa d'activitat puja 44 centèsimes i se situa en el 59,41%. La població activa s'ha incrementat en 631.400 persones respecte al tercer trimestre de 2022.

L'ocupació s'incrementa aquest trimestre en 192.000 persones en el sector privat i en 17.000 en el sector públic. En els 12 últims mesos l'ocupació s'ha incrementat en 691.600 persones en el sector privat i en 28.600 en el sector públic.

L'ocupació augmenta aquest trimestre en serveis (138.700 ocupats més), en la indústria (98.800) i en la construcció (en 19.500 persones). En agricultura l'ocupació descendeix en 47.800 persones. En l'últim any l'ocupació puja en 682.400 persones en Serveis, 49.600 en la construcció i en la Indústria en 15.200 persones, i es redueix en agricultura en 27.100 persones.

Els assalariats augmenten aquest trimestre en 266.000 persones. Els que tenen contracte indefinit creixen en 232.100 persones i els assalariats amb contracte temporal augmenten en 33.900 persones. En variació anual, el nombre d'assalariats s'incrementa en 716.500 (l'ocupació indefinida en 1.102.000 persones, mentre que la temporal decreix en -385.500). El nombre de treballadors per compte propi descendeix en 60.200 persones aquest trimestre i només augmenta en 14.600 persones en els 12 últims mesos.

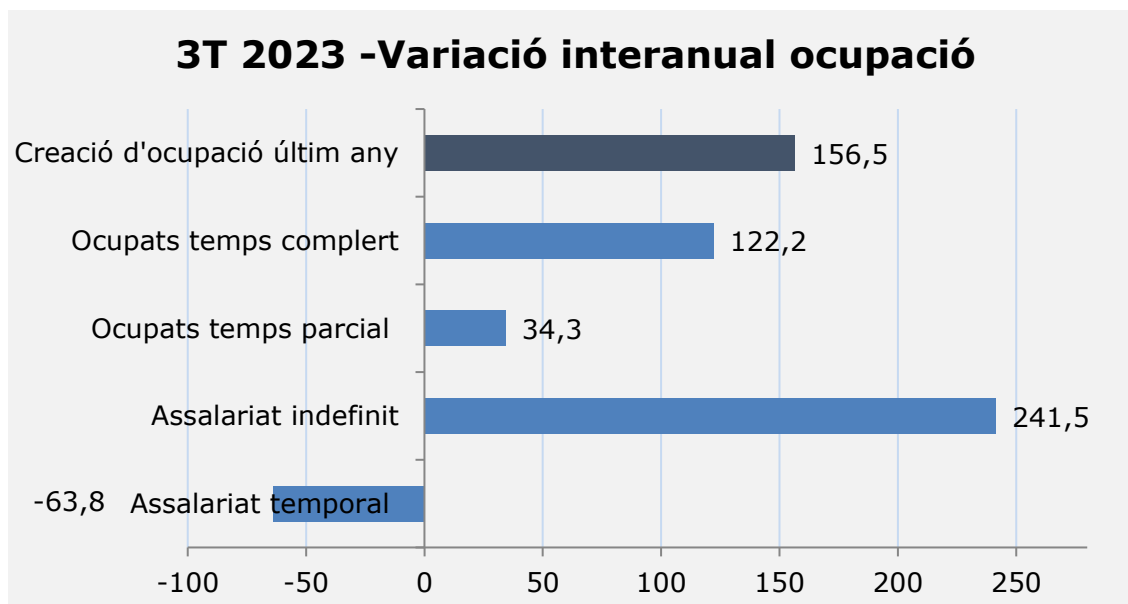

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Tornant a l'anàlisi de Catalunya, pel que fa al tipus de jornada, la creació d'ocupació s'ha centrat en el temps complet (un 2,1%, amb 67.400 persones ocupades més), mentre que l'ocupació a temps parcial ha disminuït (un 1,1%, amb 5.000 persones menys). No obstant això, aquesta disminució de l'ocupació a temps parcial ha estat exclusiva de les dones (9.200 menys).

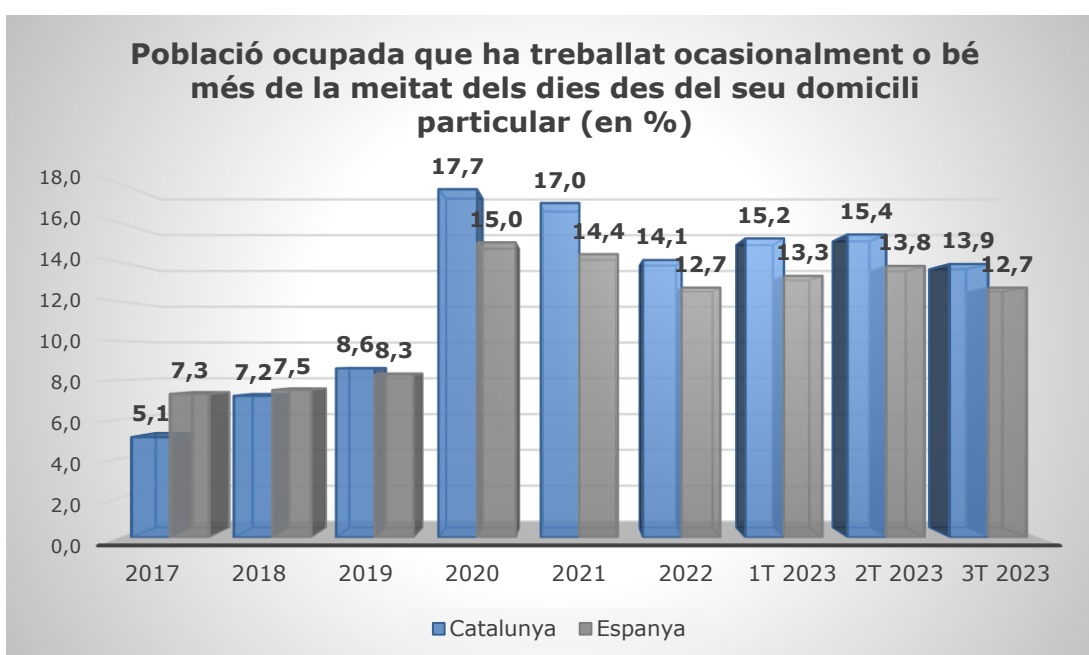
En termes de situació laboral, l'ocupació assalariada ha augmentat (un 3,6%), però únicament en les persones amb contracte indefinit (un 4,5%). En canvi, han disminuït les persones assalariades amb contracte temporal (-1,7%) i també el treball per compte propi (-9%).

Interanualment, segons el tipus de jornada, l'ocupació a temps parcial presenta un pronunciat ascens del 8,6% davant del 3,9% del temps complet. Per situació professional, la creació d'ocupació es recolza en exclusiva en l'ocupació assalariada indefinida (9,5%), atès que la temporal cau un 12,8% i també perd efectius el treball per compte propi (-3,2%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

El percentatge de treball des de casa ha caigut en 1,5 punts en el trimestre, com sol succeir en els tercers trimestres des de que es disposa de dades d'aquest indicador amb aquesta periodicitat (des de 2020). Tanmateix, ha augmentat en 0,6 punts en comparació amb l'any anterior. En total, 515.100 persones han treballat ocasionalment o més de la meitat dels dies des de casa durant el tercer trimestre de 2023, la qual cosa representa el 13,9% de l'ocupació. Aquelles que han treballat més de la meitat dels dies des de casa (272.500 persones) representen el 7,3% de l'ocupació, i el seu pes s'ha reduït tant de manera trimestral com anual.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per sector d'activitat, l'agricultura (6,8%) i la indústria (5,6%) són els que més s'han impulsat, sent aquest darrer el que més ha contribuït en xifres absolutes (33.500 més). Per la seva part, la construcció (2,9%) i sobretot els serveis (+0,7%) han presentat increments més moderats.

Interanualment, la indústria i els serveis creixen al mateix ritme (5%) tot i que a causa del major pes del darrer, a nivell absolut, la contribució dels serveis és major (135.200 persones més per les 30.400 més de la indústria). La construcció (-1,4%; 3.100 menys), així com l'agricultura (-11,4%; 5.900 menys) redueixen el seu pes en el total de l'ocupació, tal i com es pot observar en el següent quadre:

Ocupats

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	45.700	2.900	6,8	-5.900	-11,4
Indústria	634.200	33.500	5,6	30.400	5,0
Construcció	215.800	6.000	2,9	-3.100	-1,4
Serveis	2.820.700	20.000	0,7	135.200	5,0
TOTAL	3.716.400	62.400	1,7	156.500	4,4

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Aturats

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	4.200	-500	-10,6	-1.000	-19,2
Indústria	25.400	4.100	19,2	300	1,2
Construcció	12.400	-3.200	-20,5	-400	-3,1
Serveis	131.700	-1.200	-0,9	-10.900	-7,6
No classificables ¹	128.900	1.300	1,0	10.900	9,2
Cerquen la 1 ^a feina	42.800	8.100	23,3	-18.700	-30,3
TOTAL	345.400	8.600	2,6	-19.800	-5,4

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

¹ Persones desocupades que fa més d'un any que han deixat la darrera ocupació.

Per sexe, els homes han experimentat un major creixement en aquest trimestre, amb un augment que gairebé duplica el de les dones (un 2,1% davant d'un 1,2%; 40.700 homes ocupats més en comparació amb 21.700 dones ocupades més). En termes interanuals, a diferència de l'evolució intertrimestral, l'ocupació femenina creix amb més força que la masculina (5,8% davant del 3,1%).

En relació amb l'atur, el descens s'ha centrat en el col·lectiu masculí (-3,5%) ja que ha augmentat en el femení (9,2%). En termes interanuals, a diferència de la variació trimestral, baixa amb més força l'atur femení (-7,8%) respecte el masculí (-2,8%).

La taxa d'atur femenina s'ha reduït 1,2 punts en l'últim any, i se situa en el 9%, mentre que la masculina se situa en el 8,1% (0,5 pp).

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona, els resultats de l'EPA del 3er trimestre de l'any 2023, situa la població activa en 2.997.900 persones, de les quals 250.200 persones es troben a l'atur (-7,5% anual) i 2.747.700 persones estan ocupades (4,1% més que l'any anterior).

La taxa d'atur de Barcelona se situa en el 8,3% al tercer trimestre de l'any.

A la província de Girona, la població activa total se situa en les 414.900 persones, de les quals 377.600 estan ocupades (0,6% anual) i 37.300 es troben a l'atur (27,7% respecte l'any anterior).

La taxa d'atur de Girona se situa en el 9%.

Per altra banda, a Lleida, hi ha 17.000 aturats (-25,4% respecte l'any anterior) i 205.800 ocupats (7,2% respecte l'any anterior), el que situa a la població activa total en 222.800 persones.

La taxa d'atur de Lleida és de l'7,6% en el tercer trimestre de l'any.

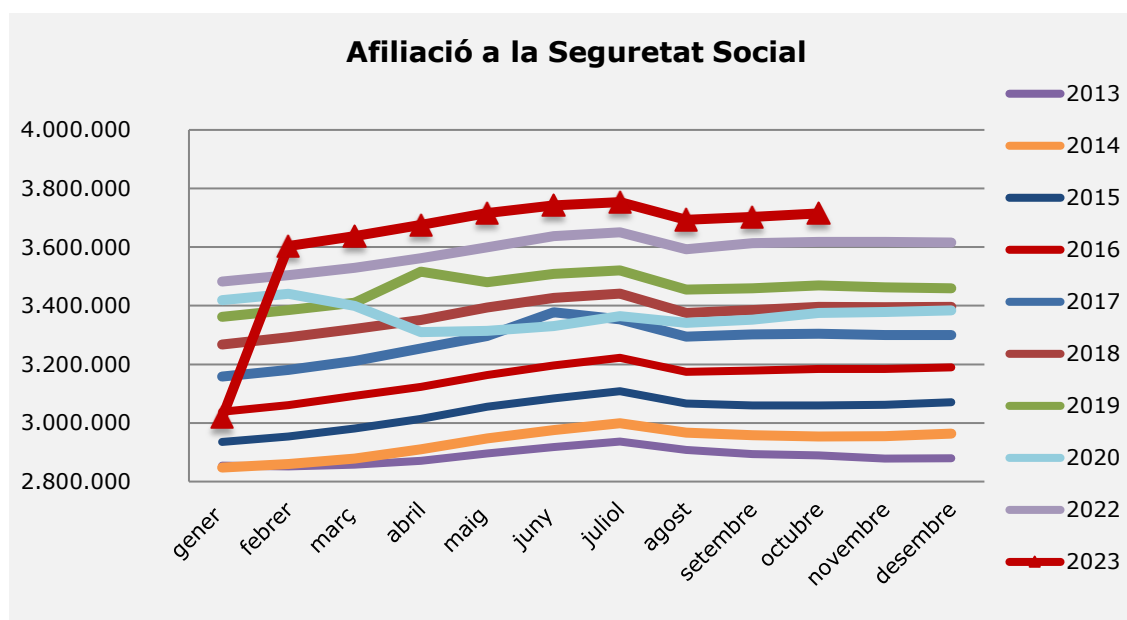
Per últim, a Tarragona, hi ha un total de 40.900 aturats (-4% respecte el 3T de 2022), la població ocupada se situa en les 385.300 persones (9,1% respecte l'any anterior), i per tant, en total la població activa és de 426.200 persones.

La taxa d'atur a Tarragona se situa en el 9,6%.

2.1.3 Afiliació.

A Catalunya, en el mes d'octubre s'han comptabilitzat, de mitjana, 3.714.672 afiliacions a la Seguretat Social. És la xifra més alta en un mes d'octubre i la quarta més alta de la sèrie històrica, només superada per les afiliacions de maig, juny i juliol d'enguany.

En comparació al mes precedent, el nombre d'afiliacions ha augmentat un 0,3% (11.882 més), en un mes en què l'afiliació creix des de 2015. La variació d'enguany és més intensa que la de 2022 (0,1%) i de la mateixa magnitud que en 2018 i 2019 (0,3%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

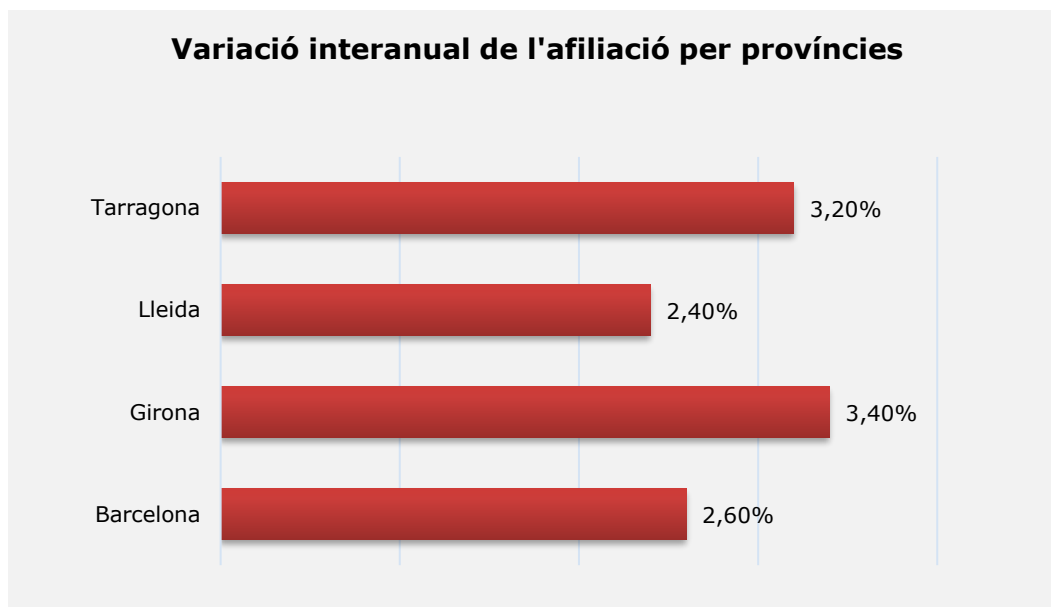
En comparació amb el mes d'octubre de 2022, el creixement arriba al 2,7% a Catalunya, que se situa lleugerament per sobre de la mitjana espanyola (2,6%). S'encadenen així 31 mesos amb variacions interanuals positives. En termes absoluts, l'augment d'afiliacions a Catalunya és de 97.279.

Segons el règim, tant el sistema general (0,6%) com els autònoms (+0,1%) augmenten en comparació al mes anterior. En canvi, el sistema especial agrari pateix una forta davallada (-18,2%). En menor mesura, també cau el règim especial del mar (-6,7%) i el sistema especial de la llar (-0,5%).

En termes interanuals, el sistema especial de la llar (-2,1%) i l'agrari (-0,5%) presenten decrements. Destaquen els augments d'afiliacions en el sistema general (3,2%) i, més moderat, en el règim especial d'autònoms (0,5%).

Territorialment, el nombre d'afiliacions només creix a la província de Barcelona (0,9%), compensant la resta. Lleida (-2,7%), Girona (-2%) i Tarragona (-0,5%) presenten caigudes intermensuals.

Interanualment, Girona (3,4%) i Tarragona (3,2%) se situen per sobre la mitjana catalana, mentre que Barcelona (2,6%) i Lleida (2,4%) se situen per sota.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

En l'àmbit estatal, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat el mes d'octubre en 20.817.657, la qual cosa suposa un increment de 92.862 ocupats (0,45%) respecte del mes de setembre i de 533.871 ocupats més respecte al mateix mes de l'any anterior (2,63%).

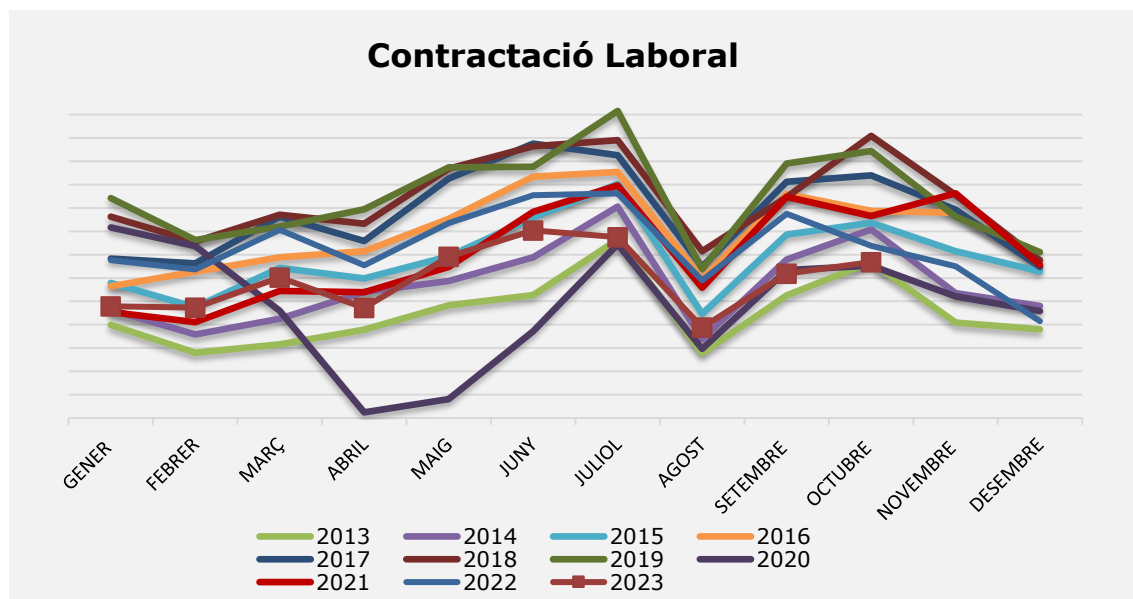
2.2 CONTRACTACIÓ

L'octubre de 2023 s'han formalitzat a Catalunya 223.707 contractes laborals, 100.571 indefinits (el 45% del total) i 123.136 temporals (el 55%).

Intermensualment, la contractació ha incrementat un 4,68%, amb 9.997 contractes més. Aquest augment s'han concentrat íntegrament en els temporals, atès que s'han signat 13.383 més (12,19%). Els indefinits, en canvi, han disminuït en 3.386 contractes (-3,26%).

Respecte octubre de 2022, s'han formalitzat menys contractes; en concret s'han signat 13.816 contractes menys (-5,8%). El descens és més intens entre la contractació indefinida (-7,55%; 8.216 contractes menys) que en la temporal (-4,35%; 5.600 menys).

La contractació acumulada de gener a octubre de 2023 arriba als 2,09 milions de contractes, dels quals 955.958 han estat indefinits (el 45,6%) i 1.138.364, temporals (54,4%). Respecte del mateix període de 2022, la contractació acumulada total s'ha reduït un 14,4%. La caiguda ha estat més acusada en la contractació temporal (-20,6%) que en la indefinida (-5,5%).

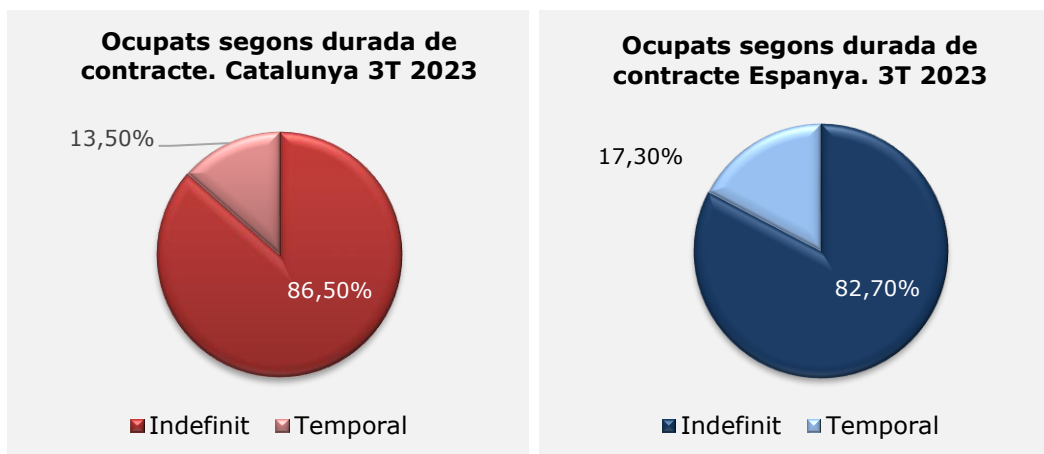

En el conjunt d'Espanya, durant el mes d'octubre s'han signat 1.396.514 contractes laborals, 4.309 més que al setembre (0,31%) i 127.625 menys que a l'octubre de 2022 (-8,37%). El 43,59% de la contractació és indefinida mentre que el 56,41% ha estat temporal.

En els primeres 10 mesos de 2023, s'han signat 12.971.759 contractes laborals, 5.643.955 indefinits i 7.327.804 temporals. Això suposa un descens interanual de la xifra global de contractes del -17,36%, que s'ha concentrat en la contractació temporal (-24,83%) i menys en la indefinida (-5,11%).

Per altra banda, si analitzem les dades de l'EPA del tercer trimestre de l'any, del total d'ocupats a Catalunya el 86,5% d'ocupats té contracte de durada indefinida i el 13,5% de caràcter temporal. A Espanya, la taxa de temporalitat és superior amb el 17,3%.

Entre el període 2007-2023 la taxa de temporalitat ha passat del 23,50% al 13,5% a Catalunya i al conjunt d'Espanya se situava en el 31,80% en el primer trimestre de 2007 i en aquest trimestre s'ha situat en el 17,3%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per modalitats contractuals, a Catalunya, l'ascens més alt correspon a la categoria d'Altres que creix un 73,1% (35.237 contractes més). Aquest mes, gairebé tres quartes parts del gruix de contractes d'aquesta categoria corresponen a contractes artístics.

També destaca l'augment notable dels contractes d'inserció (45,5%; 2.537 més), els de formació en alternança (19,4%; 403 més) i els indefinits, ja siguin bonificats o no (8,7%; 70.947 més). No hi ha cap altra modalitat que presenti increments interanuals.

En l'altre extrem, els descensos més pronunciats es troben en els contractes convertits en indefinits (-65,9%; 126.326 menys), els contractes formatius per a l'obtenció de la pràctica professional (-24,5%; 2.203 menys) i els temporals per persones amb discapacitat (-19,3%; 612 menys).

Quant a la contractació indefinida de fixos discontinus, a l'octubre se n'han signat 25.110, xifra un 12,9% menor que el mes anterior (3.721 menys). Aquest tipus de contractació també experimenta una davallada respecte el mateix mes de 2022, amb una reducció del 9,9% (2.749 menys).

En el còmput de gener a octubre la contractació indefinida de fixos discontinus s'enfila fins els 266.566 contractes, un 1,9% més que el mateix període de 2022. En canvi, la resta de la contractació indefinida disminueix un 8,1%, tot i així destacar que s'han signat gairebé 690.000 contractes indefinits (a temps complet o parcial) en aquest període, la segona xifra més alta de la sèrie històrica, després de la de 2022.

La proporció de contractes fixos discontinus respecte del total d'indefinitos és del 25% a l'octubre. Així doncs, el seu pes decau 0,6 punts respecte el mateix mes de 2022.

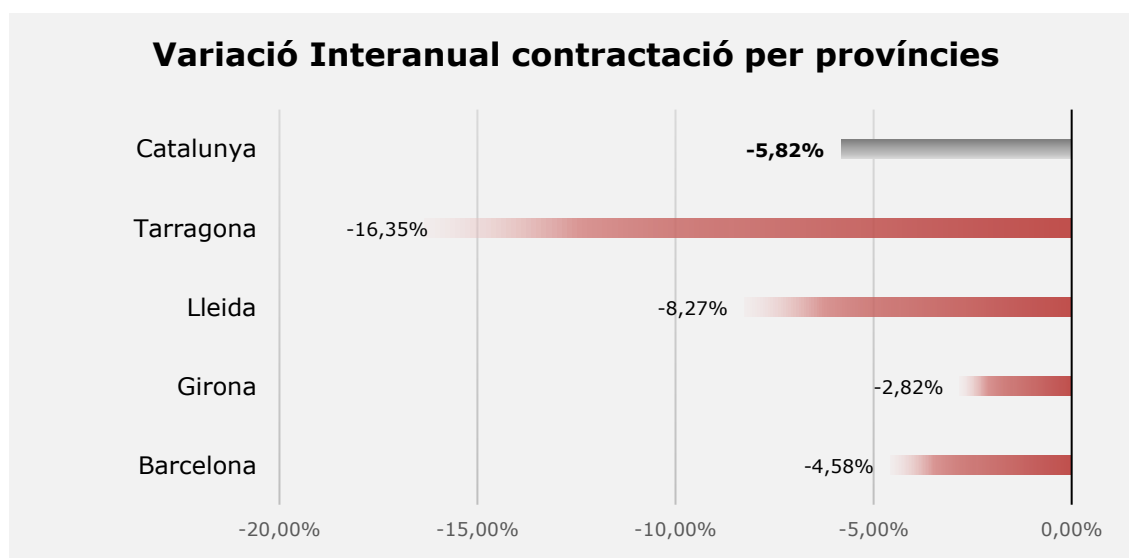
Per sexe, el 51,8% de la contractació en el que va d'any ha estat formalitzat per homes (1.138.364 contractes) i el 48,2%, per dones (1.008.942). En relació amb el 2022, la contractació masculina cau de manera gairebé anàloga a la femenina (-14,7% i -14,4%, respectivament). En el detall per tipus de contracte, la caiguda de la contractació indefinida és més intensa en les dones (-6,7%) que en els homes (-4,5%). En canvi, la temporal es redueix més intensament en els homes (-22,5%) que en les dones (-18,7%).

Segons l'àmbit territorial, a la província de **Barcelona** al mes d'octubre s'han signat un total de 172.813 contractes, el que suposa un increment 12.726 respecte el mes anterior (7,95%), en canvi suposen un descens de 8.286 respecte (-4,58%) respecte l'any anterior.

A la província de **Girona**, es van formalitzar 20.003 contractes durant el mes d'octubre, 746 menys que al setembre (-3,60%) i amb 581 menys que l'any anterior (-2,82%).

A **Lleida**, durant el mes d'octubre, s'han formalitzat 10.333 contractes en total, per tant, la contractació laboral ha disminuït un 22,49% respecte el mes anterior, amb 2.999 contractes menys i un 8,27% menys respecte l'any anterior (931 contractes menys).

Per últim, a la província de **Tarragona**, s'han signat 20.558 contractes, 1.016 més que al setembre (5,20%) i 4.018 menys respecte l'any anterior, el que suposa una variació anual del -16,35%.

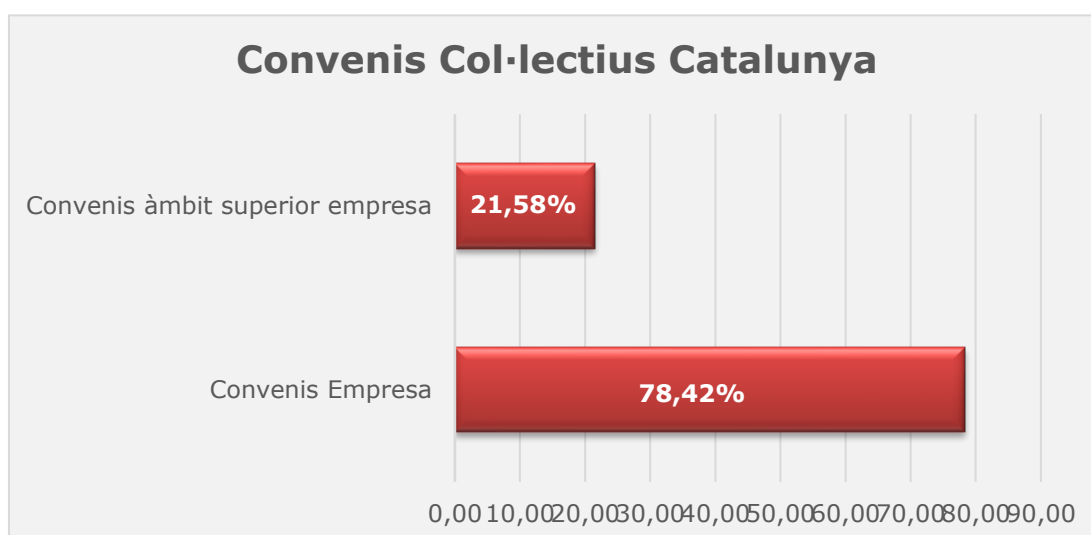
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

2.3 NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

2.3.1 Convenis Col·lectius.

A 30 de setembre de 2023 a Catalunya s'han registrat² un total de 292 Convenis, afectant a 759.972 treballadors i 60.898 empreses.

D'aquests 292 Convenis, 229 són Convenis d'empresa (78,42%) i afecten a 36.883 treballadors, i 63 són Convenis d'àmbit superior a l'empresa (21,58%), afectant a 723.089 treballadors.

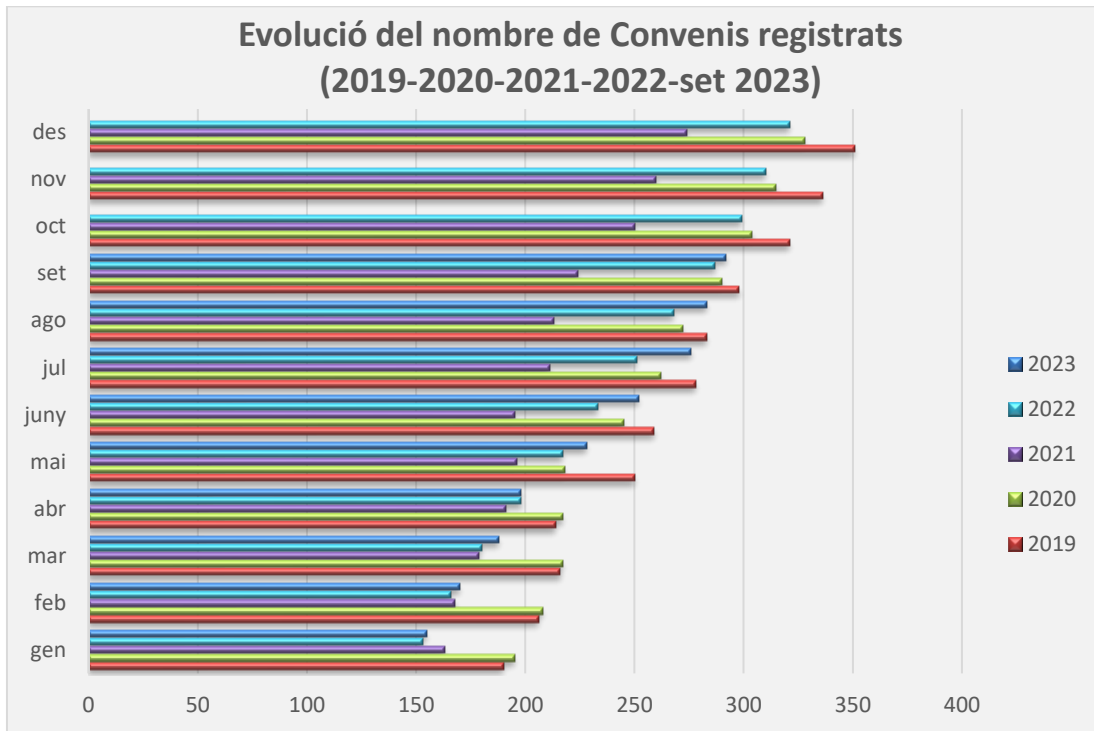

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

La mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut de 3,24%, sent del 3,01% en els Convenis d'empresa i el 3,25% en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

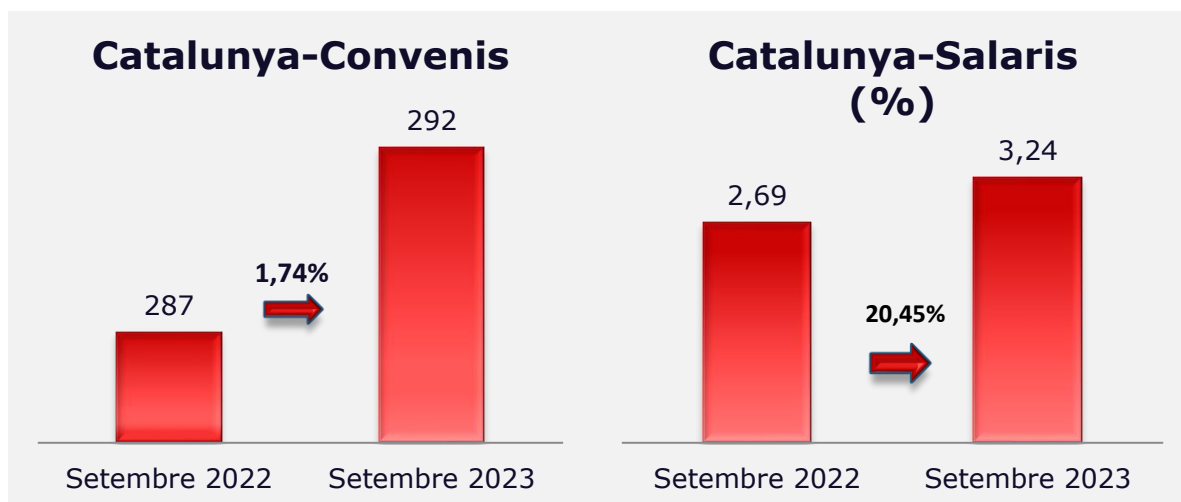
En relació a la jornada anual mitjana pactada ha sigut de 1.716,26 hores, sent en els Convenis d'empresa de 1.708,23 hores i de 1.716,67 hores en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

² Amb efectes econòmics en 2023

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

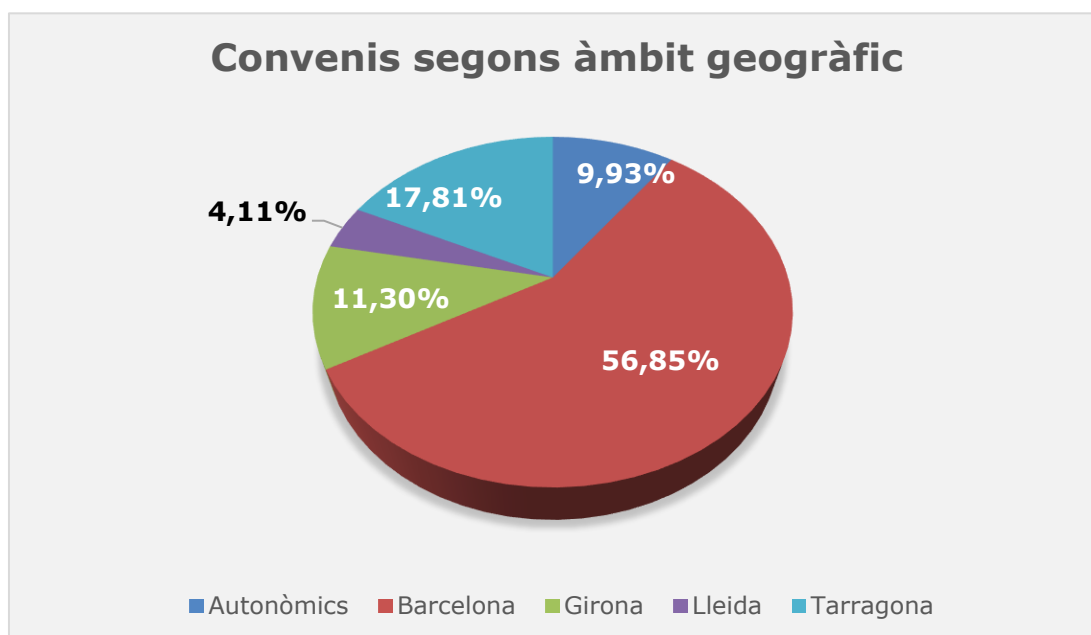
Interanualment, si comparem els Convenis registrats fins al setembre de 2023 amb el 2022, observem que fins al mes de setembre de 2023 s’han registrat 5 Convenis més (1,74%), a nivell salarial s’han pactat 0,55 punts més (hem passat del 2,69% pactat fins al setembre de 2022 al 3,24% pactat en 2023), que suposa una variació d’un 20,45%, i en relació a la jornada aquesta ha augmentat en un 0,64%, situant-se en 1.716,26 hores a l’any de mitjana.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Dels 292 Convenis registrats, 29 són autonòmics (17.797 empreses afectades i 313.667 treballadors), 166 són de la província de Barcelona (25.172 empreses i 314.693 treballadors), 33 de la província de Girona (3.688 empreses i 33.434

treballadors), 12 de Lleida (4.667 empreses i 51.325 treballadors) i 52 de la província de Tarragona (9.574 empreses i 46.853 treballadors).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autònomic	29	17.797	313.667	2,84	1.654,06
Barcelona	166	25.172	314.693	3,72	1.760,65
Girona	33	3.688	33.434	2,78	1.755,94
Lleida	12	4.667	51.325	3,05	1.762,57
Tarragona	52	9.574	46.853	3,19	1.755,51
TOTAL CATALUNYA	292	60.898	759.972	3,24	1.716,26

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

CONVENIS D'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autònomic	7	4.588	2,47	1.612,62
Barcelona	150	24.864	3,10	1.716,98
Girona	26	1.643	2,02	1.708,86
Lleida	7	621	3,36	1.702,97
Tarragona	39	5.167	3,32	1.751,45
TOTAL CATALUNYA	229	36.883	3,01	1.708,23

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

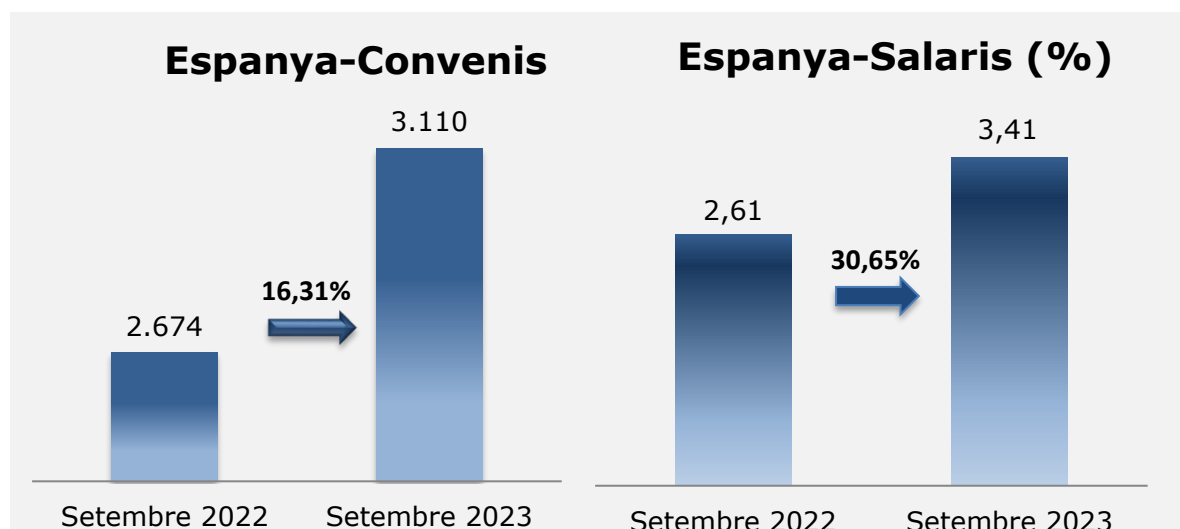
CONVENIS D'ÀMBIT SUPERIOR A L'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	22	309.079	2,85	1.654,68
Barcelona	16	289.829	3,77	1.764,40
Girona	7	31.791	2,82	1.758,37
Lleida	5	50.704	3,05	1.763,30
Tarragona	13	41.686	3,18	1.756,01
TOTAL CATALUNYA	63	723.089	3,25	1.716,67

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

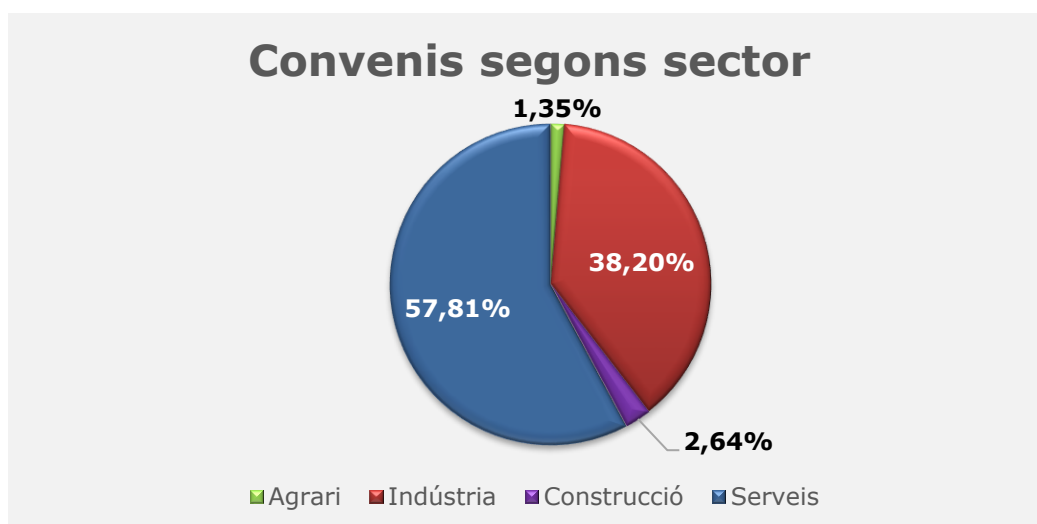
A nivell estatal, fins a 30 de setembre de 2023 s'han registrat un total de 3.110 Convenis, afectant a 9.529.911 treballadors i 927.252 empreses.

Si fem la comparació, a nivell interanual, i comparem els Convenis registrats fins al mes de setembre de 2022 amb el 2023, observem que s'han registrat a nivell estatal 436 Convenis més (16,31%), a nivell salarial s'han pactat 0,80 punts més (hem passat del 2,61% pactat fins setembre de 2022 al 3,41% pactat en 2023), que suposa una variació d'un 30,65%, i en relació a la jornada aquesta s'ha incrementat un 1,33%, situant-se en 1.754,44 hores a l'any de mitjana.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Per sector d'activitat a nivell estatal, del total de Convenis registrats, 42 corresponen al sector agrari (afectant a 36.603 empreses i 337.438 treballadors), 1.118 del sector de la indústria (afectant a 169.587 empreses i 2.259.773 treballadors), 82 de l'àmbit de la construcció (amb 93.379 empreses i 656.519 treballadors) i 1.798 convenis del sector serveis (afectant a 627.683 empreses i 6.276.181 treballadors).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Sectorial	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)
Agrari	42	36.603	337.438	3,58
Indústria	1.188	169.587	2.259.773	3,23
Construcció	82	93.379	656.519	3,12
Serveis	1.798	627.683	6.276.181	3,50
TOTAL ESPANYA	3.110	927.252	9.529.911	3,41

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

2.3.2 Inaplicacions de Convenis Col·lectius.

De gener a setembre de 2023 s'han dipositat 485 inaplicacions de conveni (un 18% més respecte el mateix període de l'any 2022), les quals han estat presentades per 429 empreses (un 22,57% més respecte el mateix període de l'any anterior), i han afectat a un total de 21.464 treballadors (31,26% més respecte el mateix període de 2022). Per sector d'activitat, el 60,47% de les inaplicacions presentades han sigut en el sector serveis.

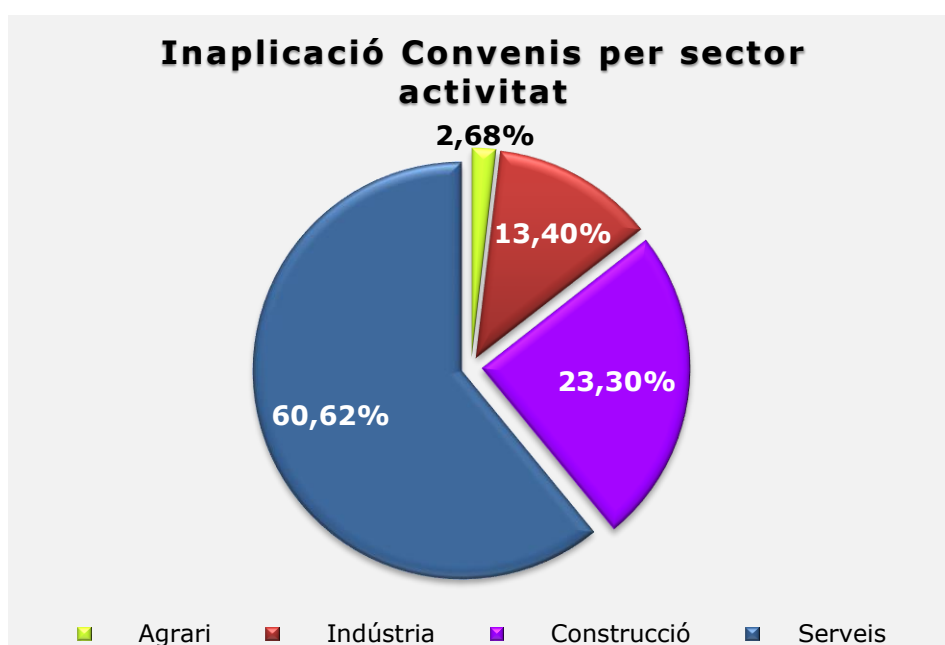
En xifres acumulades des de març de 2012 fins al setembre de 2023, s'han dipositat davant les diferents autoritats laborals un total de 13.370 inaplicacions de Conveni, amb una afectació a 487.656 treballadors.

De les 485 inaplicacions presentades fins al setembre de 2023, 13 han sigut del sector agrari (2,68%) –afectant a 13 empreses i 2.398 treballadors–, 65 del sector de la indústria (13,40%) –afectant a 59 empreses i 3.797 treballadors–, 113 a la construcció (23,30%)– afectant a 96 empreses i 3.395 treballadors– i 294 al sector serveis (60,62%) –261 empreses i 11.874 treballadors–.

INAPLICACIÓ CONVENIS PER SECTOR ACTIVITAT I TREBALLADORS AFECTATS. A SETEMBRE 2023

Sector activitat	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	%total
Agrari	13	2,68	13	3,03	2398	11,17
Indústria	65	13,40	59	13,75	3.797	17,69
Construcció	113	23,30	96	22,38	3395	15,82
Serveis	294	60,62	261	60,84	11.874	55,32
TOTAL	485	100	429	100	21.464	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

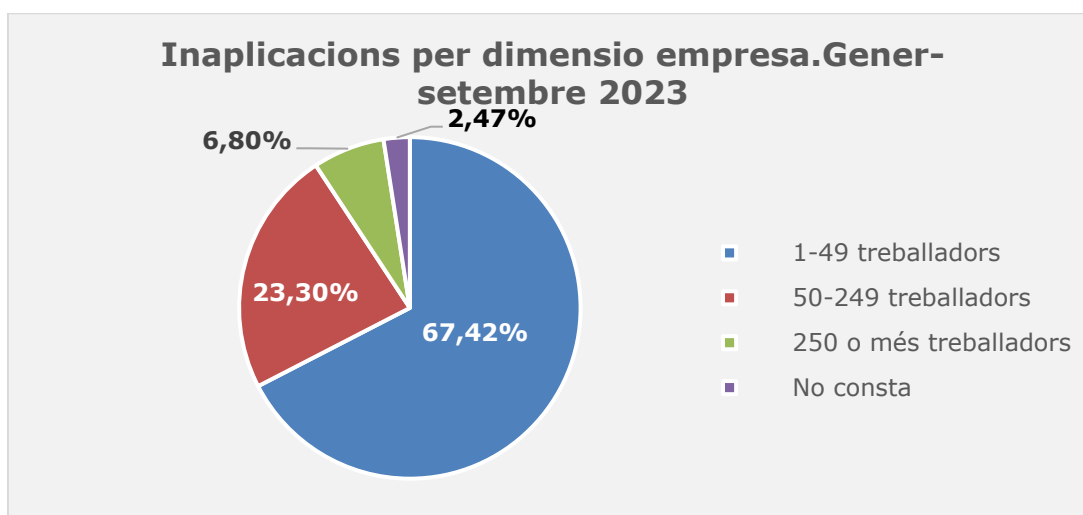

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, el 41,39% dels treballadors afectats presten els seus serveis en empreses d'entre 50 i 249 treballadors. No obstant això, la majoria d'empreses que presenten inaplicacions, el 67,42%, les seves plantilles són d'entre 1 i 49 treballadors.

Dimensió empresa	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	% total
1 a 49 treballadors	327	67,42	299	69,70	5.488	25,57
50 a 249 treballadors	113	23,30	95	22,14	8.885	41,39
250 o més treballadors	33	6,80	24	5,59	5.958	27,76
No consta	12	2,47	11	2,56	1.133	5,28
TOTAL	485	100	429	100	21.464	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 42,1% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en la resta, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

Condicions de treball inaplicades	I. Convenis	% total	Treballadors
Quantia salarial	204	42,1	10.040
Quantia salarial i sistema de remuneració	70	14,4	2.950
Jornada de treball	31	6,4	1.347
Quantia salarial, sistema de remuneració, jornada de treball i horari i distribució del temps de treball i millores voluntàries de l'acció protectora de la Seguretat Social	22	4,5	530
Jornada de treball i horari i distribució del temps de treball	21	4,3	692
Horari i distribució del temps de treball	21	4,3	682
Sistema de remuneració	20	4,1	1.521
Resta de casos	96	19,8	3.702
TOTAL	485	100,0	21.464

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

El 89,7% de les inaplicacions s'han resolt amb acord entre l'empresa i els representants legals dels treballadors durant el període de consultes.

Procediment d'inaplicació	I. Convenis	% total	Treballadors
Acord en període de consultes	435	89,7	435
Acord de la comissió paritària del conveni	28	5,8	28
Acord de mediació en òrgan bipartit	18	3,7	18
Laude en òrgan bipartit	-	-	-
Decisió en un òrgan tripartit	4	0,8	4
TOTAL	485	100,0	21.464

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

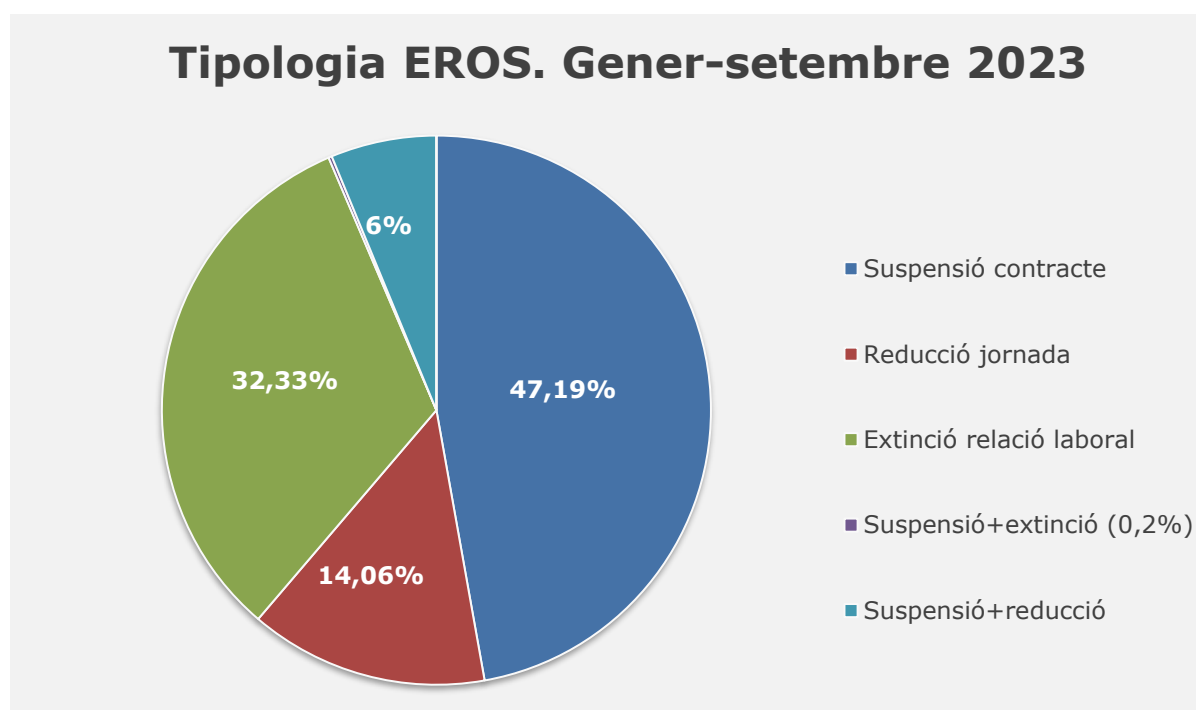
El 94,4% de les inaplicacions presentades són en relació a Convenis d'àmbit superior a l'empresa, i la resta, és a dir, el 5,6% de Convenis d'empresa.

Àmbit funcional del Conveni inaplicat	I.Convenis	% total	Treballadors
Conveni d'empresa	27	5,6	2.889
Conveni/s d'àmbit superior a l'empresa	458	94,4	18.575
TOTAL	485	100,0	21.464

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

2.4 EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

Segons les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de gener a setembre de l'any 2023 s'han comunicat o resolt 498 expedients (62,52% menys respecte el mateix període de l'any 2022) que han afectat a un total de 29.064 treballadors (36,17% menys respecte el mateix període de l'any 2022). Per tant, i segons aquestes dades ja ens estem en números similars d'expedients al període previ a la pandèmia (any 2016: 517 expedients, 2017: 350 expedients, 2018: 269 expedients, 2019: 403 expedients).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Del total d'aquests 498 expedients 161 han sigut d'extinció (32,33%) -afectant a 4.998 treballadors-, 235 de suspensió del contracte de treball (47,19%)- afectant a 22.289 treballadors- i 70 de reducció de jornada (14,06%)- afectant a

1.777 treballadors-, 1 de suspensió i extinció³ (0,2%), 31 de suspensió i reducció⁴ (6%), cap de reducció i extinció i cap de suspensió, reducció i extinció.⁵

Pel que fa a la comparació interanual, es pot observar que en el que portem d'any, els expedients de suspensió de contracte són majoritaris respecte el total d'expedients, ara bé, aquests s'han reduït un 64,98% respecte el mateix període de l'any anterior, i en canvi, els expedients d'extinció s'han incrementat en un 12,59%. La mateixa correspondència succeeix pel que fa la número de treballadors afectats. En aquest sentit, s'ha passat de 3.498 treballadors afectats per expedients d'extinció de gener a setembre de 2022 a 4.998 en 2023 (el que suposa un increment del 42,88%).

Per tant, s'haurà d'estar en alerta per veure com evolucionen els diferents tipus d'expedients, i en particular, els d'extinció.

	Núm. Expedients		Núm. treballadors	
	Gen-set 2022	Gen-set 2023	Gen-set 2022	Gen-set 2023
ERO EXTINCIÓ	143	161	3.498	4.998
ERO SUSPENSIO	671	235	37.761	22.289
ERO REDUCCIÓ	341	70	4.277	1.777
ERO SUSPENSIO I EXTINCIÓ⁶	0	1	-	-
ERO SUSPENSIO I REDUCCIÓ⁷	210	31	-	-
ERO REDUCCIÓ I EXTINCIÓ⁸	0	0	-	-
ERO SUSPENSIO, REDUCCIÓ I EXTINCIÓ⁹	0	0	-	-
ERO TOTAL	1.365	498	45.536	29.064

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Així mateix, tal i com s'observa en el següent gràfic, els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes, vers els que suposen l'extinció de la relació de treball des del 2007 fins el 2015. En el període 2015-2019 van créixer els d'extinció i els anys 2020 i 2021, com a conseqüència dels ERTOS per la COVID la immensa majoria van ser de suspensió i reducció.

³ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient

⁴ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient

⁵ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient

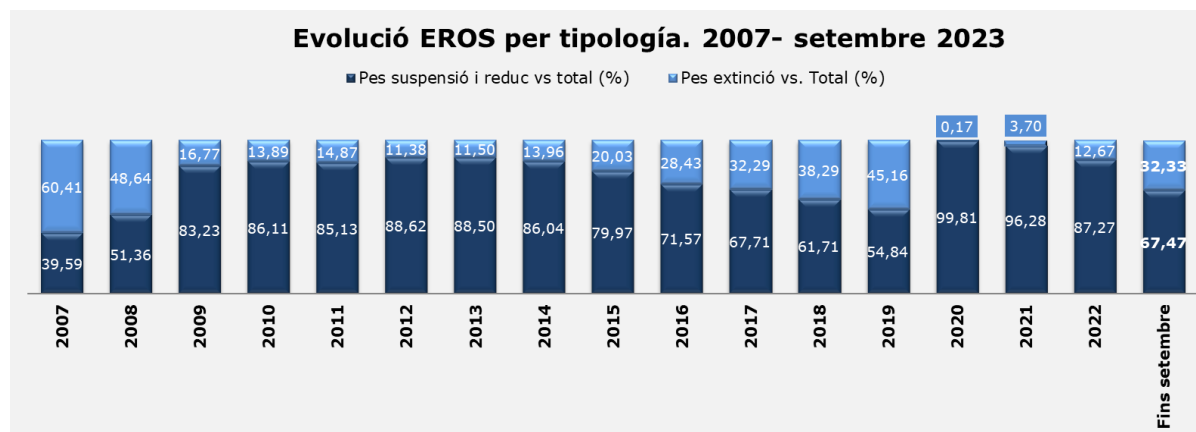
⁶ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

⁷ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

⁸ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

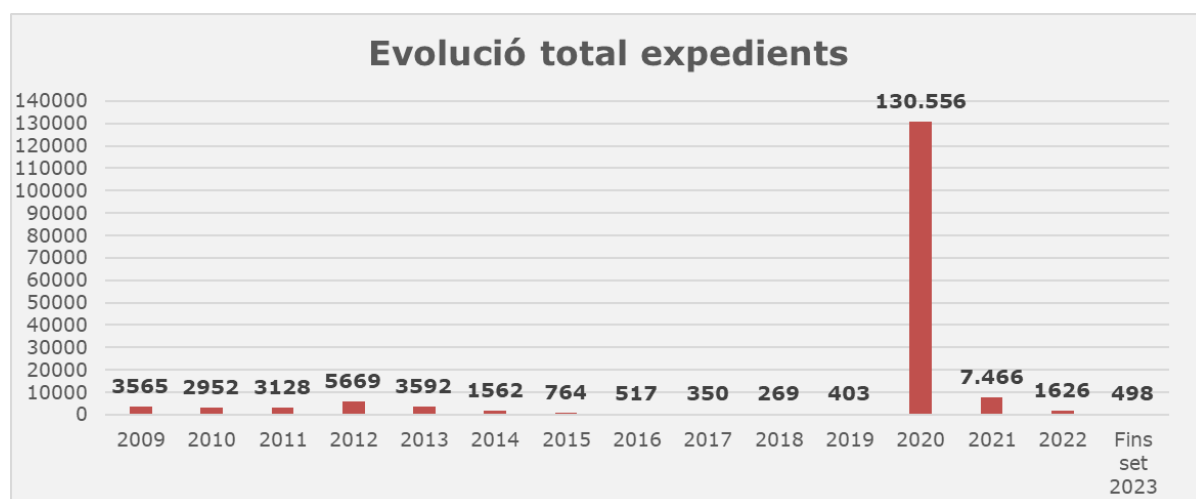
⁹ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

En el que portem de 2023, i si bé s’haurà d’estar als resultats final d’any, es pot observar com respecte l’any 2022, el pes dels expedients d’extinció s’ha incrementat en més del doble. En aquest sentit, del total d’expedients que es van presentar l’any 2007 els d’extinció comportaven el 60,41%, el 13,96% en 2014, en 2019 el 45,16%, el 12,67% en 2022 i actualment, suposen el 32,33%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l’Observatori del Treball i Model Productiu.

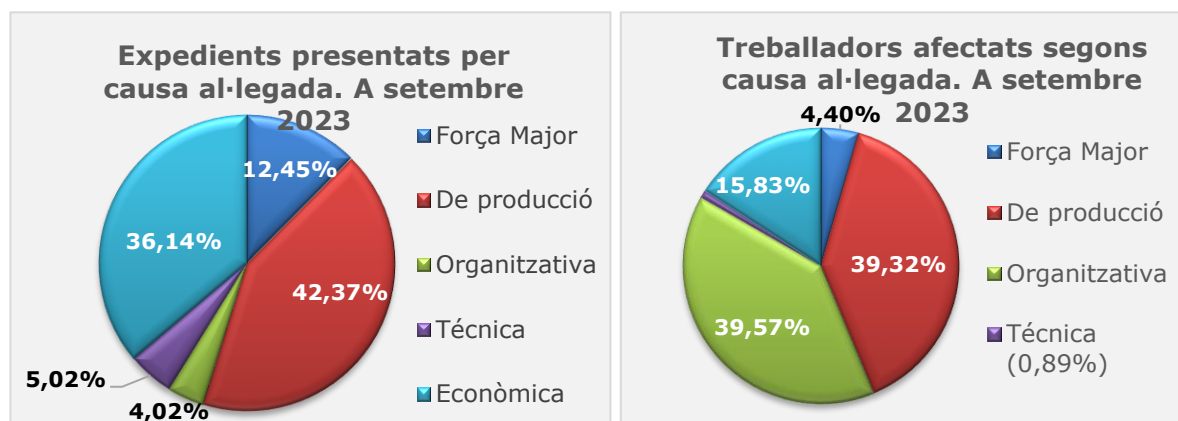
En el gràfic següent observem que des de l’any 2008 els expedients de regulació d’ocupació es van anar incrementant exponencialment, fins arribar al seu punt màxim l’any 2012 amb un total de 5.669 expedients, per progressivament anant disminuint a partir de l’any 2013, trencant amb aquesta tendència la crisi sanitària. Fins el mes de setembre s’han presentat un total de 498 expedients.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l’Observatori del Treball i Model Productiu.

En atenció a la causa al·legada i expedients presentats, de gener a setembre de 2023 són majoritaris els expedients de producció (42,37%) – 211 expedients i

11.427 treballadors afectats-, causes econòmiques¹⁰ (36,14%) -180 expedients i 4.600 treballadors afectats-, força major (12,45%) -62 expedients i 1.278 treballadors afectats-, per causes tècniques (5,02%) -25 expedients i 258 treballadors afectats- i per causes organitzatives (4,02%) -20 expedients i 11.501 treballadors afectats-.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

EXPEDIENTS PRESENTATS PER CAUSA AL·LEGADA I TIPUS D'EXPEDIENT. A SETEMBRE 2023

	Total	Suspensió contracte	Reducció jornada	Extinció	Suspensió i extinció	Suspensió i reducció	Reducció i extinció	Suspensió, red. extinció
Força Major	62	50	6	1	0	5	0	0
De producció	211	117	31	48	0	15	0	0
Organitzativa	20	10	0	9	0	1	0	0
Tècnica	25	22	1	2	0	0	0	0
Econòmica: Pèrdues actuals	109	17	14	73	1	4	0	0
Econòmica: Previsió de pèrdues	15	4	5	5	0	1	0	0
Econòmica: Disminució persistent del nivell d'ingressos o vendes	42	13	10	14	0	5	0	0
Econòmica: Altres	14	2	3	9	0	0	0	0
Total	498	235	70	161	1	31	0	0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

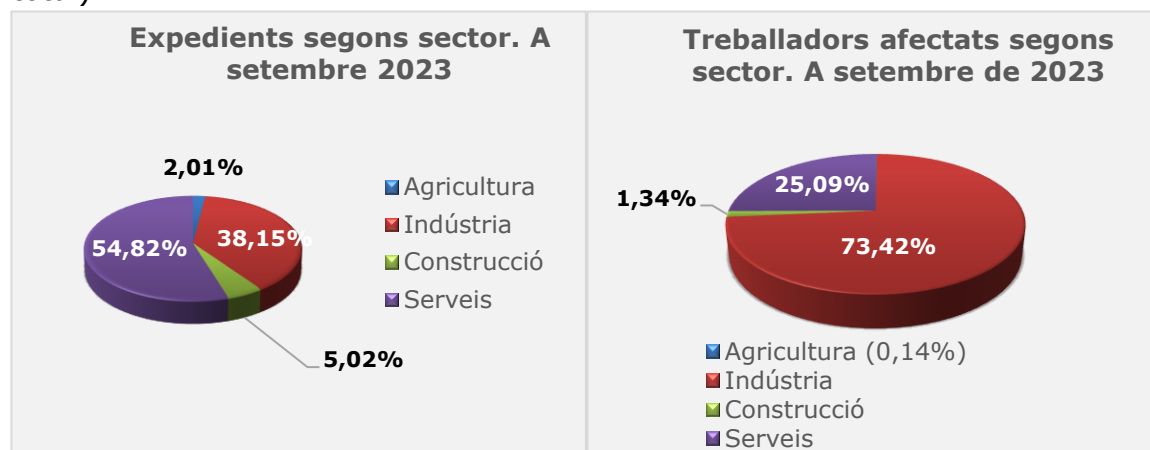
¹⁰ Aquesta a la vegada es desglossa en: causes econòmiques per pèrdues actuals (s'han presentat 109 expedients afectant a 2.596 treballadors), causes econòmiques per previsió de pèrdues (s'han presentat 15 expedients afectant a 482 treballadors), per causes econòmiques per disminució persistent del nivell d'ingressos o vendes (s'han presentat 42 expedients i s'han afectat a 1.265 treballadors), i altres causes econòmiques (s'han presentat 14 expedients i s'han afectat a 257 treballadors)

TREBALLADORS AFECTATS PER CAUSA AL·LEGADA I TIPUS D'EXPEDIENT. A SETEMBRE DE 2023

	Total	Suspensió contracte	Reducció jornada	Extinció
Força Major	1.278	1.137	128	13
De producció	11.427	8.129	1.232	2.066
Organitzativa	11.501	11.257	3	241
Tècnica	258	238	6	14
Econòmica: Pèrdues actuals	2.596	770	131	1.695
Econòmica: Previsió de pèrdues	482	40	86	356
Econòmica: Disminució persistent del nivell d'ingressos o vendes	1.265	710	185	370
Econòmica: Altres	257	8	6	243
Total	29.064	22.289	1.777	4.998

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

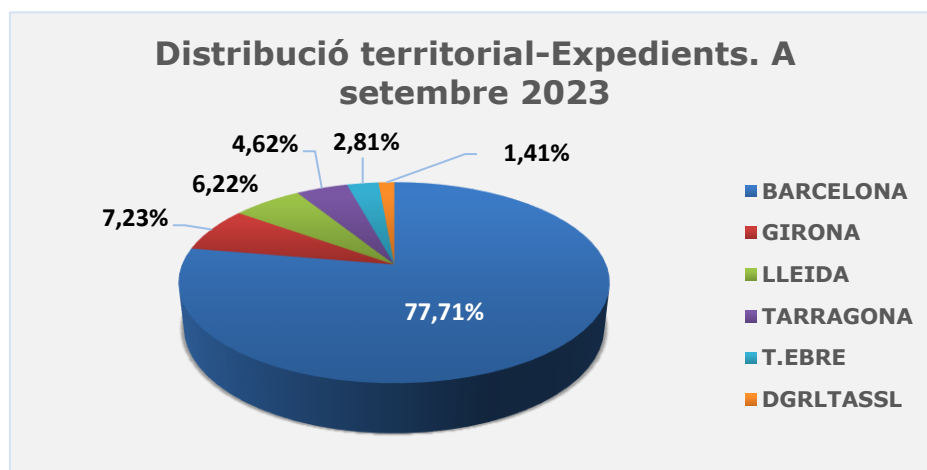
Si tenim en compte les dades corresponents als mesos de gener a setembre de 2023 i els sectors, del total d'expedients presentats, el sector on es van presentar més expedients ha sigut en serveis amb 273 expedients (54,82% sobre el total) amb 7.293 treballadors afectats (25,09% sobre el total), seguit de la indústria amb 190 expedients (38,15% sobre el total) amb 21.340 treballadors afectats (73,42% sobre el total), la construcció amb 25 expedients (5,02% sobre el total) amb 389 treballadors afectats (1,34% sobre el total) i agricultura amb 10 expedients (2,01% sobre el total) amb 42 treballadors afectats (0,14% sobre el total).

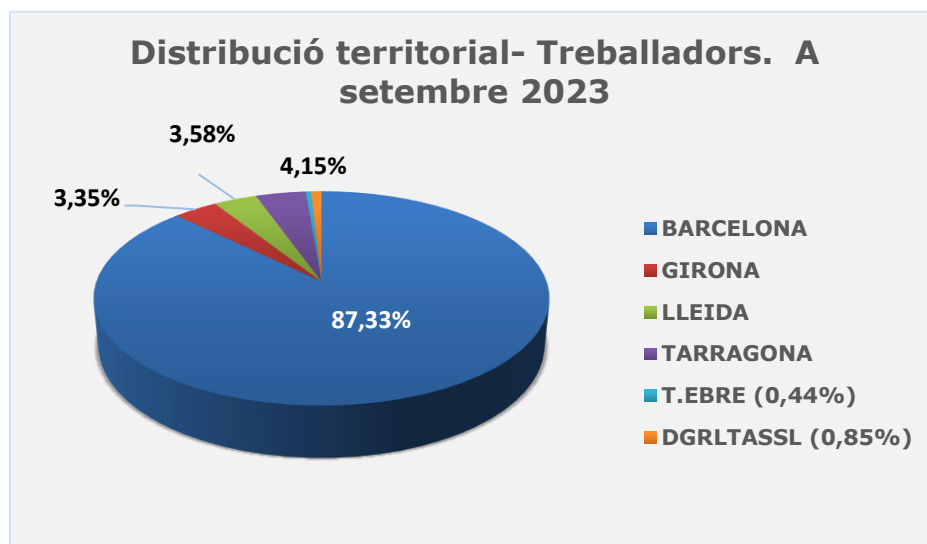
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

El sector serveis és el que segueix liderant el número d'expedients presentats, ara bé, el sector industrial és on hi ha més treballadors afectats amb el 73,42% del total de treballadors.

Segons demarcació territorial, tenint en consideració les dades dels mesos corresponents de gener a setembre de 2023, dels 498 expedients presentats, 387 es van presentar a la demarcació de Barcelona (77,71%), afectant a 25.383 treballadors (87,33% sobre el total), 36 a de Girona (7,23%) afectant a 1.060 treballadors (3,65%), 31 a Lleida (6,22%) afectant a 1.040 treballadors (3,58%), 23 a Tarragona (4,62%) afectant a 1.205 treballadors (4,15%) i 14 expedients a Terres de l'Ebre (2,81%) afectant a 129 treballadors (0,44%) i 7 expedients en la Direcció General de Relacions Laborals Treball Autònom, Seguretat i Salut Laboral (1,41%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En el quadre següent es pot observar els expedients en atenció a la seva distribució territorial i tipus d'expedient:

EXPEDIENTS PRESENTATS PER DEMARCACIÓ TERRITORIAL I TIPUS D'EXPEDIENT. A SETEMBRE DE 2023

	Total	Suspen. contracte	Reducció jornada	Extinció	Suspen. i extinció	Suspen. i reducció	Reduc. i extinció	I	Suspensió i reducció
BARCELONA	387	177	48	138	1	23	0		0
GIRONA	36	21	2	10	0	3	0		0
LLEIDA	31	17	11	0	0	3	0		0
TARRAGONA	23	12	4	5	0	2	0		0
TERRES DE L'EBRE	14	7	5	2	0	0	0		0
DGRLTASSL	7	1	0	6	0	0	0		0
Total	498	235	70	161	1	31	0		0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TREBALLADORS AFECTATS PER DEMARCACIÓ TERRITORIAL I TIPUS D'EXPEDIENT. A SETEMBRE 2023

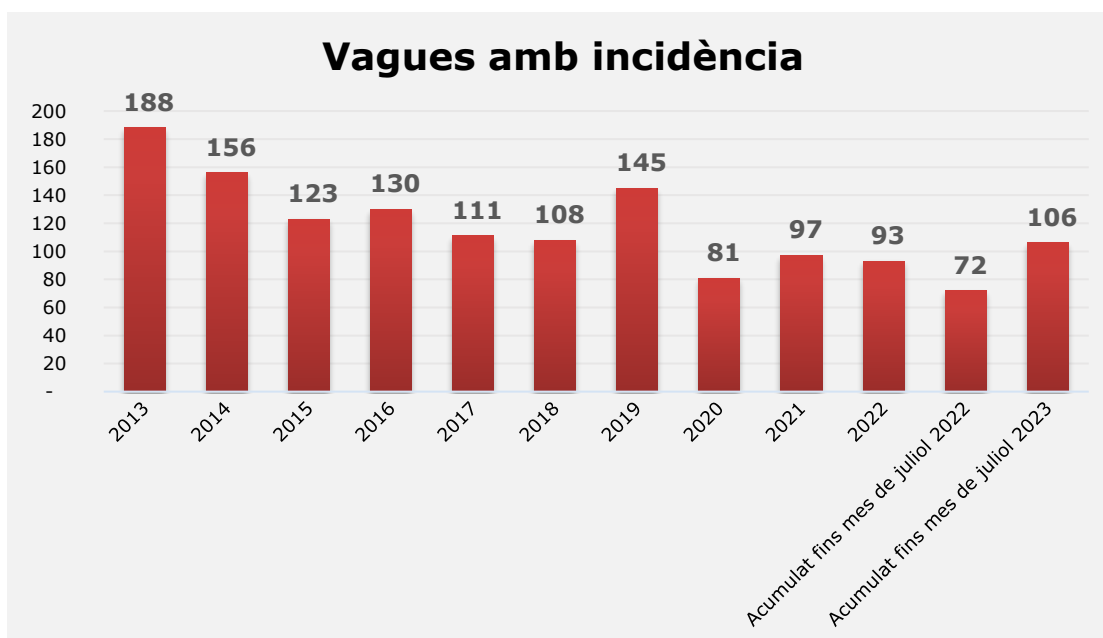
	Total	Suspensió contracte	Reducció jornada	Extinció
BARCELONA	25.383	19.591	1.543	4.249
GIRONA	1.060	885	23	152
LLEIDA	1.040	870	170	0
TARRAGONA	1.205	807	24	374
TERRES DE L'EBRE	129	61	17	51
DGRLTASSL	247	75	0	172
Total	29.064	22.289	1.777	4.998

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Per últim, de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu es posa de manifest que el 12,45% (62) dels expedients presentats a les diferents demarcacions territorials eren per força major (afectant a 1.278 treballadors – 4% sobre el total-), i la resta, és a dir, el 87,55% restant dels expedients (436) s'han al·legat altres causes (afectant a 27.786 treballadors –96% sobre el total).

2.5 CONFLICTIVITAT LABORAL

Segons les dades publicades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, a Catalunya s'han produït 106 vagues fins al mes de juliol de 2023, amb un total de 33.729 treballadors participants i 73.723 jornades laborals perdudes, augmentant el nombre de vagues registrades (34 vagues més que durant el mateix període de 2022). No obstant, disminueix el nombre de jornades perdudes en un -36% (41.431 jornades perdudes menys) i el nombre de treballadors participants (-10%, 3.712 treballadors menys) i per tant, l'índex d'incidència es redueix al 6%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Per sectors¹¹, fins al mes de juliol de 2023, les vagues van afectar principalment al sector serveis (126 vagues, 81,29% de total), i a la indústria (29 vagues, 18,71%).

Quant a la motivació de la vaga, els principals motius de les vagues són per aspectes de la organització i sistemes de treball (34), conflictes derivats del procés de negociació col·lectiva (26), altres causes laborals/tancaments patronals (26), incompliments d'acords o normes legals (24) i per millores independents del conveni col·lectiu (18).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Segons l'àmbit territorial¹², a la província de Barcelona van produir-se 95 vagues, a Girona 17 vagues, a Lleida 13 vagues i a Tarragona 11 vagues.

Respecte el mateix període de l'any 2022, el nombre de vagues s'ha incrementat en totes les províncies, a Barcelona un 51% (32 vagues més), a Girona un 70% (7 més), a Lleida un 44% (4 més) i a Tarragona un 10% (1 més).

A Espanya, segons l'últim Informe de CEOE sobre la conflictivitat, en els nous primers mesos de 2023 es produeixen 423 vagues, amb 215.288 persones treballadores implicades. S'hi perden un total de 12.657.960 hores de treball, incloent les pèrdues de les vagues que van començar en mesos anteriors i van continuar a principis d'any, amb un 83,04% d'aquestes pèrdues corresponents a vagues en serveis de caràcter públic.

Comparant amb el mateix període de 2022, hi ha una disminució en el nombre

¹¹ La suma de la totalitat de les vagues segons sector d'activitat pot ser superior al nombre total de vagues del període referenciat degut a que un mateix conflicte pot haver afectat a més d'un sector.

¹² La suma de la totalitat de les vagues segons àmbit territorial és superior al nombre total de vagues del període referenciat degut a que un mateix conflicte pot haver afectat a més d'una província.

de vagues (472 en 2022), les persones que les secunden (516.535 en 2022) i les hores de treball perdudes (20.354.084 de gener a setembre de 2022). D'altra banda, fins a finals de setembre de 2023, en la conflictivitat estrictament laboral (excloent vagues en serveis públics i per motius extralaborals), es comptabilitzen 246 vagues amb 55.090 persones participants i 2.100.530 hores de treball perdudes, tenint en compte les vagues que van començar mesos abans i van romandre obertes a principis d'any.

Comparant amb el mateix període de 2022, es produeixen menys vagues (289 en 2022), menys persones treballadores que les secunden (116.073 en 2022) i menys hores de treball perdudes (5.637.842 de gener a setembre de 2022). D'altra banda, en empreses o serveis de caràcter públic en els primers tres trimestres de 2023 tenen lloc 157 vagues, amb 159.261 persones participants, en les quals es perden 10.511.532 hores de treball, el 83,04% de les quals corresponen a aquest àmbit. Comparant amb el mateix període de 2022, el nombre de vagues coincideix pràcticament (155 en 2022), però augmenten les hores no treballades (6.742.972 entre gener i setembre de 2022) i disminueix el nombre de persones treballadores participants (325.965 en el mateix període de 2022).

Pel que fa a les causes de la conflictivitat, cal assenyalar que entre gener i setembre de 2023, a causa de la tramitació d'expedients de regulació d'ocupació, tenen lloc 53 vagues, en les quals hi participen 3.094 persones que s'afegeixen a les que van secundar vagues que van començar mesos abans i que van romandre obertes, i es perden 155.090 hores de treball, el 1,23% de les pèrdues en els tres primers trimestres de 2023. Per la negociació de convenis s'inicien 61 vagues, seguides per 42.527 persones treballadores que, juntament amb les que van participar en les que van començar en mesos anteriors i van romandre obertes entre gener i setembre, deixen de realitzar 1.603.182 hores de treball, el 12,67% de les pèrdues en els nous primers mesos de l'any.

Respecte a les dades dels tres primers trimestres de 2022:

- Disminueix el nombre de vagues -58 en els primers nou mesos de 2022-, les persones que les secunden motivades per ERO -11.973 de gener a setembre de 2022- i les hores de treball perdudes -575.345 en el mateix període de 2022-.
- Disminueixen el nombre de vagues vinculades a la negociació col·lectiva -107 en els primers nou mesos de 2022-, les persones que hi participen -117.370 en el mateix període de 2022- i les hores de treball perdudes -5.912.828 entre gener i setembre de 2022.

Finalment, cal assenyalar que durant els tres primers trimestres de 2023 els sectors més afectats per les vagues, des de la perspectiva del nombre d'hores de treball perdudes, són:

Sector d'activitat	Hores treballades perdudes	
	Valors absoluts	Percentatge/total
Altres serveis	5.447.481	43,04
Activitats sanitàries	3.251.376	25,69
Transports i comunicacions	2.244.679	17,73
Educació	333.010	2,63
Construcció	234.056	1,85
Metall	231.526	1,83

2.6 RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

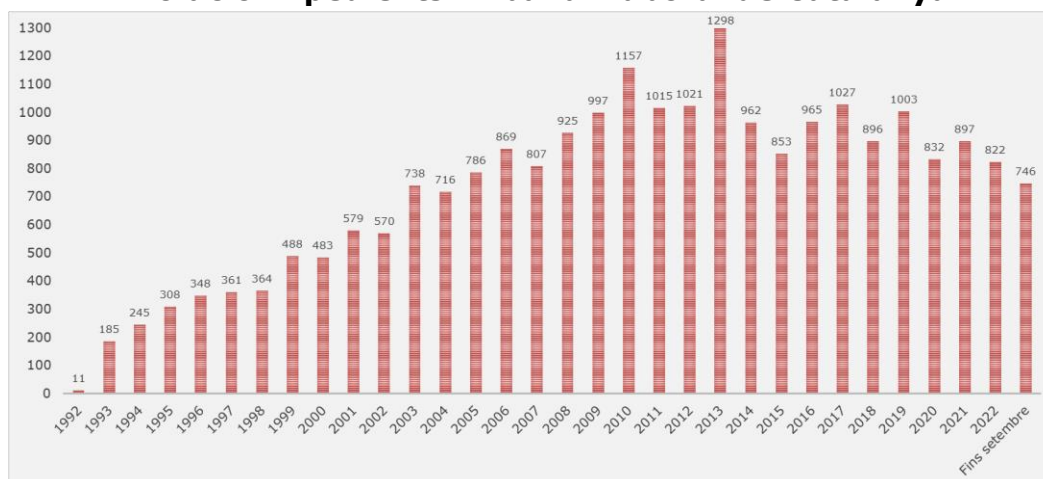
2.6.1 Tribunal Laboral de Catalunya

Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya, de gener a setembre de l'any 2023 s'han presentat un total de 746 expedients, dels quals 405 han sigut conciliacions, 337 mediacions i 4 arbitratges.

CATALUNYA Gener-setembre 2023	NÚMERO		EMPRESSES AFECTADES	TREBALLADORS AFECTATS
EXPEDIENTS PRESENTATS	746		8.952	445.797
ARBITRATGES	4	0,5%	4	623
CONCILIACIONS/MEDIACIONS	742	99,5%	8.948	445.174
TRAMITACIONS EFECTIVES	664	89,05%	8.852	344.504
Amb avenença	303	45,6%	2.748	166.291
Avenença Parcial	14	2,1%	14	2.391
Sense avenença	347	52,3%	6.090	175.822
TRAMITACIONS NO EFECTIVES	78	10,5%	96	100.670
Intentat sense efecte	49	62,8%	53	4.011
Desistits	20	25,6%	34	4.621
Arxiu	9	11,5%	9	92.038

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Evolució Expedients Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

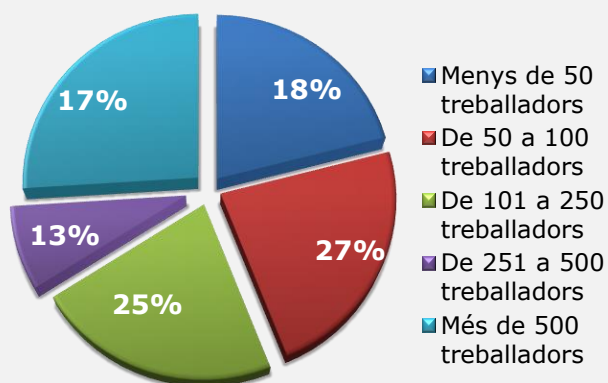
Interanualment, el total d'expedients ha augmentat un 25,2%. En aquest sentit, fins al setembre els arbitratges s'han duplicat, i les conciliacions i mediacions han augmentat, respectivament, un 29% i un 20,4%.

CATALUNYA 01/01 a 30/09	TOTAL	ARBITRATGES	CONCILIACIONS	MEDIACIONS
2022	596	2	314	280
2023	746	4	405	337
DIFERÈNCIA	150	2	91	57
%	25,2%	100%	29%	20,4%

Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En atenció a la causa al·legada, destacar que el 16% ha sigut per qüestions vinculades a retribució, el 13% per l'incompliment de Conveni/pacte d'empresa, 7% per temes vinculats a jornada laboral i un 7% per calendari laboral.

Procediments per tamany gener-setembre 2023

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, el 18% es correspon a empreses de menys de 50 treballadors, el 27% a empreses de 50 a 100 treballadors, el 25% a empreses de 101 a 250 treballadors, el 13% empreses de 251 a 500 treballadors i, per últim, el 17% a empreses de més de 500 treballadors.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Per raó del sector productiu, el 58,71% dels expedients s'han donat en el sector terciari (438 expedients), el 41,02% en el secundari (306 expedients) i el 0,46% en el sector primari (2 expedients). Per branques d'activitat podem destacar que el major nombre de procediments han sigut en l'àmbit del metall (18,50% amb 138 expedients), seguit de transport (13,81% amb 103 expedients), la sanitat (13,14% amb 98 expedients) i químiques (11,66% amb 87 expedients).

A nivell de vagues, fins a setembre de 2023, s'han desconvocat un total de 20 vagues (7 de caràcter indefinit), amb un total de 52.520 hores desconvocades i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 887.062,80 euros.

Segons l'àmbit territorial, durant el període gener a setembre de l'any 2023, a Barcelona s'han presentat un total de 591 expedients, dels quals 2 han sigut arbitratges, 308 han sigut conciliacions i 281 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients han augmentat en un 25% (120 expedients), registrant-se un manteniment dels arbitratges, i un creixement en les conciliacions i mediacions. En aquest sentit, en el període indicat s'han presentat 2 arbitratges en els mateixos termes que l'any anterior, les conciliacions han augmentat en un 23,2% (58 expedients), i les mediacions un 28,3% (62 expedients).

A Girona, durant els nou primers mesos de l'any s'han presentat un total de 72 expedients, dels quals 62 han sigut conciliacions i 10 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients han augmentat respecte el mateix període de l'any anterior en 29 expedients (67,4%), concentrant-se aquest increment en els procediments de conciliacions que s'han incrementat en un 87,9% (29 més).

A Lleida, fins al mes de setembre de 2023, s'han presentat un total de 22 expedients, dels quals 13 han sigut conciliacions i 9 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients s'ha reduït en un 15,4% (4 expedients menys), atès que s'han presentat 7 conciliacions més (116,70%) i 11 mediacions menys (- 55%).

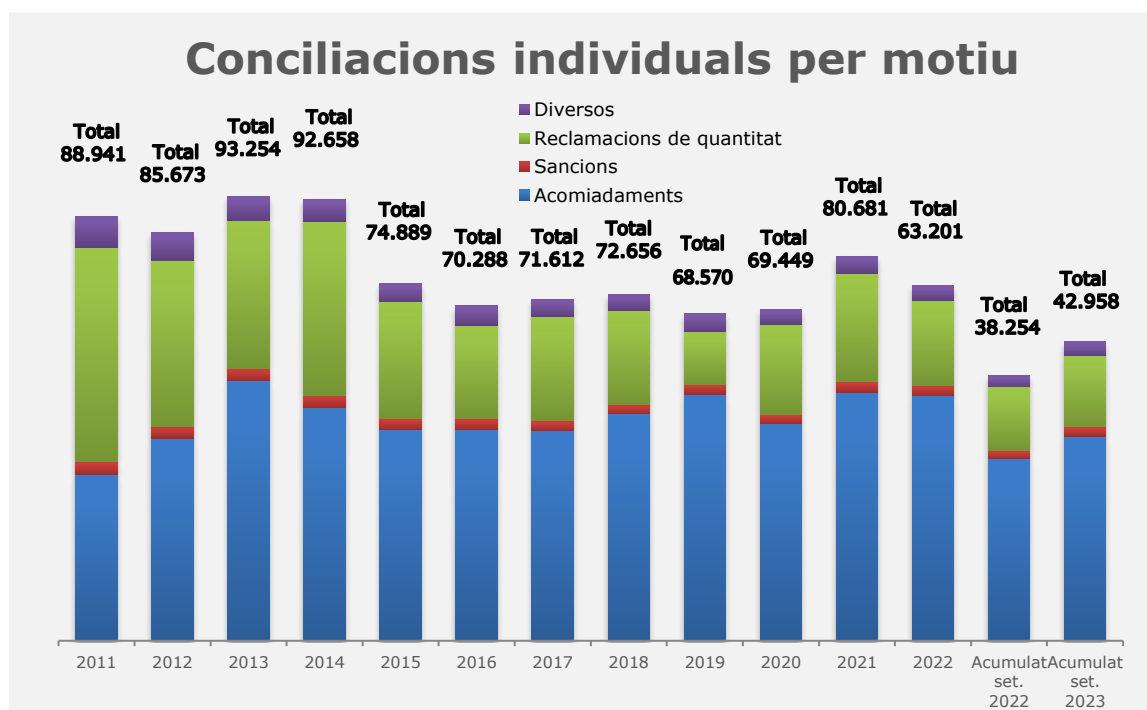
A Tarragona, en els primers nous mesos de l'any 2023, s'han presentat un total de 61 expedients, dels quals 2 han sigut arbitratges, 22 han sigut conciliacions i 37 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients ha augmentat en un 8,9%, atès que s'han presentat 2 arbitratge més i 6 mediacions més (19,4%). Les conciliacions s'han reduït en 3 expedients (-12%).

2.6.2 Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC)

a) Conciliacions individuals.

Fins al mes de setembre, s'han produït 62.680 conciliacions individuals a Catalunya, un 12,8% més respecte al mateix període de 2022, que hi van haver 55.550 conciliacions individuals.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En relació al motiu de la conciliació, 42.958 han estat per acomiadaments, 1.894 per sancions, 14.973 per reclamacions de quantitat i 2.855 per altres matèries. En totes les categories es produeixen increments respecte l'any anterior: un 12,3% en acomiadaments, un 16,5% en sancions, un 11,4% en reclamacions de quantitat i 27,9% en la resta.

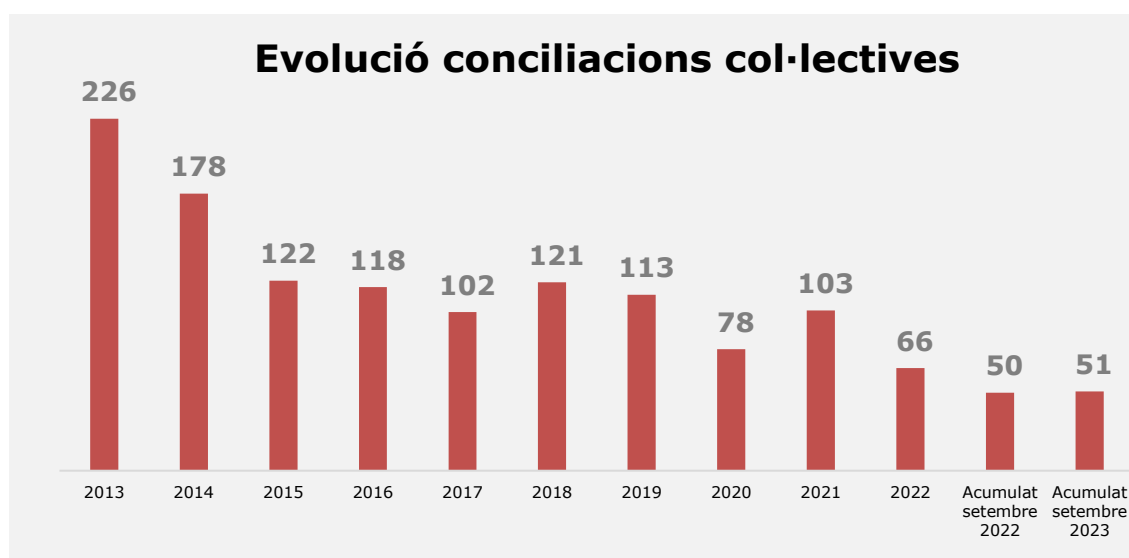
Segons la forma d'acabament, del total de 62.680 conciliacions, 26.513 han estat amb avenença, per contra, 18.849 han estat sense avenença. A més, 14.063 conciliacions han acabat intentades sense efecte, 1.471 s'han considerat no presentades i 1.784 desistides i altres.

Per demarcació territorial, a la província de Barcelona, fins al mes de setembre de 2023, van haver-hi 50.536 conciliacions individuals, el que suposa una variació del 12,7% respecte al 2022. A la província de Girona, van haver-hi 3.819 conciliacions individuals, en comparació a l'any anterior, s'ha produït una variació

del 5%. A Lleida, van haver-hi 2.607 conciliacions individuals, augmentant així el nombre de conciliacions un 10,7%. Per últim, a la província de Tarragona, van produir-se 5.718 conciliacions individuals, el que suposa un 17,4% més.

b) Conciliacions col·lectives.

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori de Treball i Model Productiu, estima que fins al mes de setembre, van haver-hi 51 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del 2% respecte a l'any anterior (1 conflicte més).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Els 51 conflictes col·lectius, van afectar en total a 53 empreses i a 34.688 treballadors. Amb una variació interanual del 0% i del 58,6% respectivament.

Període	Conflictes col·lectius	Empreses afectades	Treballadors afectats
2013	226	16.038	404.127
2014	178	190	68.379
2015	122	124	114.979
2016	118	126	65.182
2017	102	129	66.503
2018	121	3.596	113.308
2019	113	130	53.659
2020	78	87	48.572
2021	103	103	27.343
2022	66	69	33.878
Acumulat setembre 2022	50	53	34.688
Acumulat setembre 2023	51	53	21.866
Variació interanual	32,1%	0%	58,6%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Per sectors, el 70,6% de conflictes col·lectius van afectar al sector de serveis, el 21,6% al sector de la indústria, el 5,9% a la construcció i el 2% a la indústria.

Per àmbit territorial, fins al mes de setembre, s'han produït 30 conflictes col·lectius a Barcelona, 1 a Girona, 1 a Lleida i 19 a Tarragona.

Demarcació territorial	Conflictes col·lectius	Empreses afectades	Treballadors afectats
Barcelona	30	30	33.456
Girona	1	1	214
Lleida	1	1	15
Tarragona	19	21	1.003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

3. LA REFORMA LABORAL DEL 2022 I EL SEU IMPACTE A CATALUNYA. EFECTES MÉS ESTADÍSTICS QUE REALS.

Elaborat per Foment del Treball i Randstad Research.

3.1 Introducció

L'inici de l'any 2022 es va veure afectat en l'àmbit laboral per l'entrada en vigor del Reial decret llei 32/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reforma laboral, la garantia de l'estabilitat a l'ocupació i la transformació del mercat de treball. L'objectiu fonamental de la norma era combatre la temporalitat -o, si més no, camuflar-la estadísticament- i la mesura estrella va ser la supressió del contracte temporal per obra i servei i l'enduriment de condicions per a la celebració d'altres contractes de naturalesa temporal.

L'objectiu del present monogràfic no és fer una anàlisi exhaustiva dels impactes de la mesura al mercat de treball de Catalunya, sinó reflexionar sobre alguns àmbits en què, una vegada transcorreguts prop de dos anys des de la seva entrada en vigor, aquesta reforma laboral ja n'ha materialitzat els efectes.

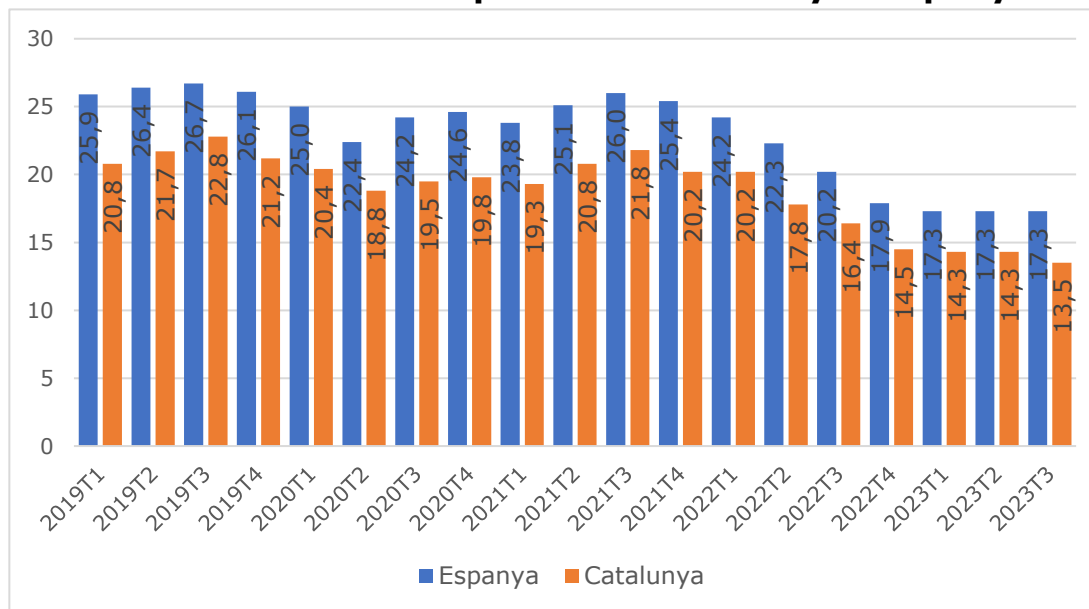
Començant amb la qüestió més immediata, es podria preguntar si una norma que no incloïa mesures transformadores de l'activitat econòmica al país -i que, per tant, no alteraria els cicles de temporalitat o estacionalitat de certes activitats econòmiques, sectorials o empresarials- podria realment afectar l'estacionalitat de l'ocupació. La tesi sobre la qual es vol aportar alguna evidència és que la reforma no ha limitat la temporalitat de la majoria de les activitats econòmiques, sinó que s'ha limitat a amagar-la de les estadístiques fonamentals.

Començant per aquest darrer aspecte, el gràfic 1 mostra l'evolució des del 2019 de les taxes de temporalitat, tant a Catalunya com al conjunt d'Espanya. I com es pot apreciar, aquesta temporalitat, mesurada a través de l'Enquesta de Població Activa de l'INE, va iniciar un camí de reducció significativa des del segon trimestre del 2022. Cal recordar que les modificacions de més impacte van entrar en vigor de manera plena a partir del 31 de març del 2022. Per tant, el que s'observa al gràfic és coherent amb el que s'esperava. En el cas de Catalunya, la taxa de temporalitat (el quocient entre assalariats temporals i assalariats totals) va passar en només tres trimestres del 20,2% al 14,5%, xifra que es va assolir en el trimestre de tancament de l'any 2022.

Posteriorment, en el decurs dels tres trimestres del 2023 respecte dels quals es compta amb dades, el comportament ha estat molt més suau en el descens, ja que amb prou feines s'ha reduït un punt addicional, fins al 13,5%, posant de manifest que el major impacte de la mesura ja va tenir efecte durant l'any passat.

Un comportament similar es pot apreciar per al conjunt d'Espanya, encara que en aquest cas la sèrie mostra una temporalitat aproximadament quatre punts per sobre de la de Catalunya, però amb una evolució similar: gran reducció de la taxa de temporalitat durant el 2022 i estabilitat durant el 2023.

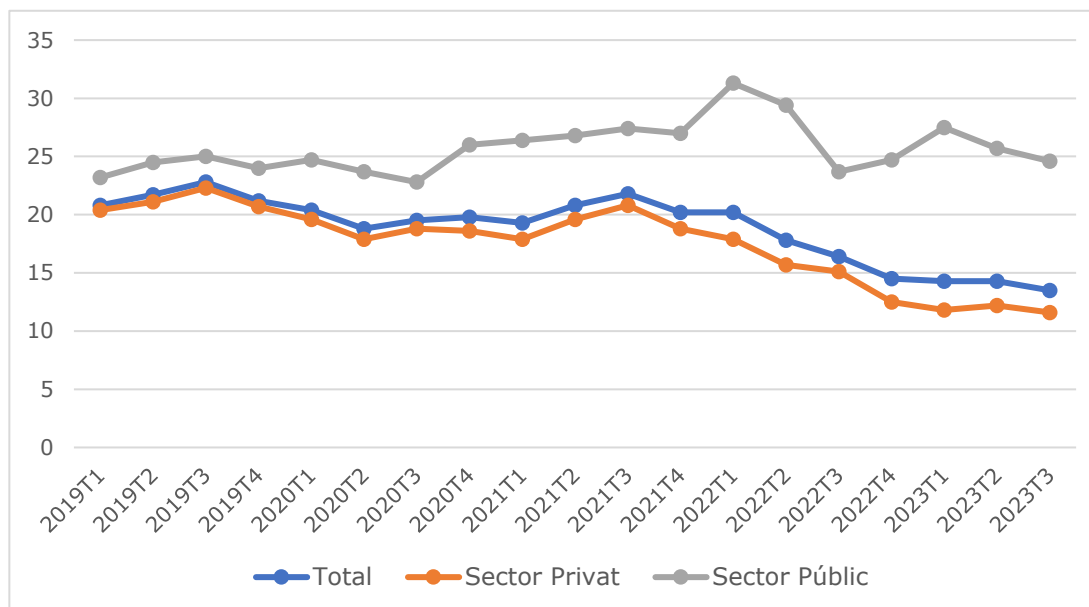
Gràfic 1. Taxes de temporalitat a Catalunya i Espanya.

Font: INE (EPA).

El gràfic 2 posa de manifest una asimetria en la reducció estadística de la temporalitat. El pes de la reducció de la taxa de temporalitat s'ha produït pràcticament en exclusiva en l'àmbit del sector privat. La temporalitat al sector públic fa molts anys que està situada per sobre de la del sector privat. Tot i així, la preocupació manifestada per la Reforma Laboral del 2022 va ser incidir en la reducció de la temporalitat en aquest darrer sector, d'acord amb les mesures adoptades. De fet, avui la temporalitat al sector públic a Catalunya (el 24,6% dels seus assalariats són temporals) se situa clarament per sobre de l'existent a inicis del 2019 (23,2%). Per contra, al sector privat català la taxa de temporalitat és avui d'un 11,6%, després d'haver-se reduït més de nou punts percentuals en dos anys.

Gràfic 2. Taxes de temporalitat a Catalunya. Sector Públic i Privat.

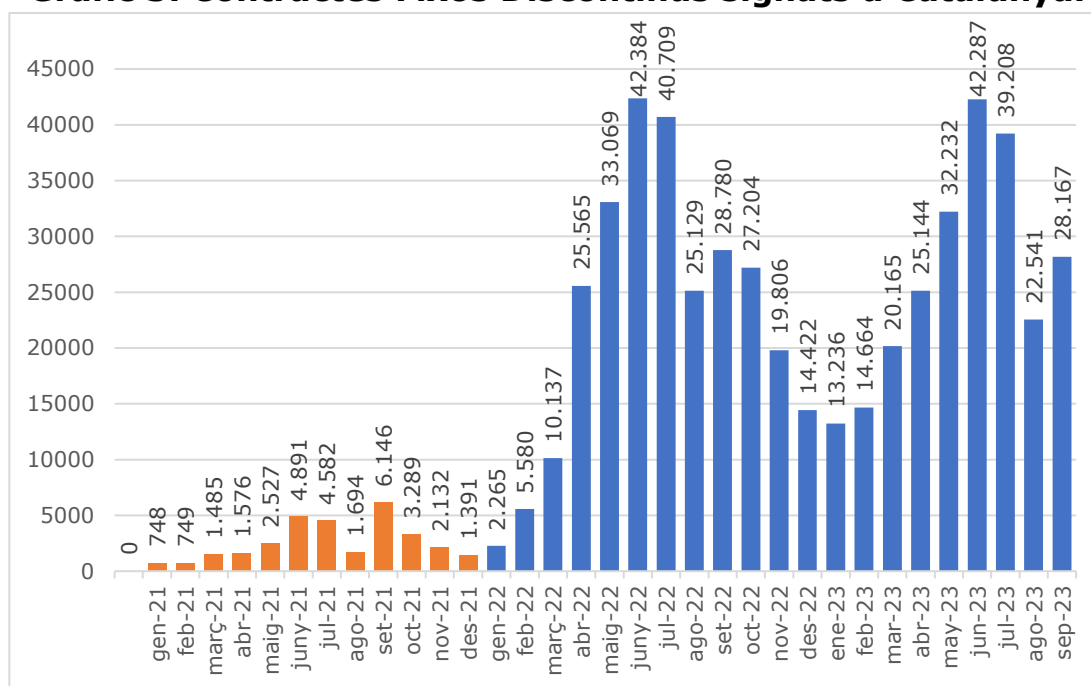
Font: INE (EPA).

Per tant, es pot confirmar que les estadístiques laborals reflecteixen una reducció de les taxes de temporalitat, cosa que constituïa l'objectiu fonamental de la Reforma. Tot i així, hi ha nombrosos indicis que posen de manifest que el que ha passat és que s'ha forçat a una part de l'activitat privada a utilitzar contractes de naturalesa indefinida per cobrir necessitats temporals o estacionals. D'aquesta manera resulta possible conciliar la millora en les estadístiques amb un mercat de treball on essencialment no hi ha hagut canvis en la necessitat de treballadors amb caràcter temporal. Als propers apartats s'apunta alguna evidència en aquest sentit.

3.2 El contracte fix discontinu, el gran protagonista de la Reforma

Just abans de l'entrada en vigor de la reforma, el contracte temporal per obra i servei donava feina a Espanya, en un dia mitjà, a aproximadament 1,4 milions de persones. És a dir, un dia qualsevol de finals de 2021, 1,4 milions de persones del total de 17 milions d'assalariats treballaven sota la base legal d'un contracte per obra i servei. El 8,2% dels assalariats desenvolupaven la seva activitat en un dia qualsevol sota el paraigua del contracte esmentat. I de la nit al dia aquesta figura contractual -amb algunes excepcions limitades a sectors molt específics- va ser eliminada de les modalitats contractuals que ofereix el nostre marc laboral. Les restriccions addicionals introduïdes en altres contractes temporals buscaven, de manera òbvia, reconduir aquests 1,4 milions de treballadors cap a models de contractació de naturalesa indefinida, encara que l'activitat que continuessin desenvolupant fos temporal o estacional.

Gràfic 3. Contractes Fixos Discontinus signats a Catalunya.

Font: Ministerio de Trabajo y Economía Social

En aquest sentit, una de les figures contractuals més utilitzada des de l'entrada en vigor de la reforma ha estat el contracte fix discontinu. Un contracte ja existent, encara que es van introduir certes modificacions pel que fa a la seva aplicabilitat. Des del gener del 2022 s'han signat a Espanya un total de 4,07 milions de contractes fixos discontinus. I d'aquesta quantitat, més de mig milió, 512.694 contractes, s'han rubricat a Catalunya entre el gener del 2022 i el setembre del 2023.

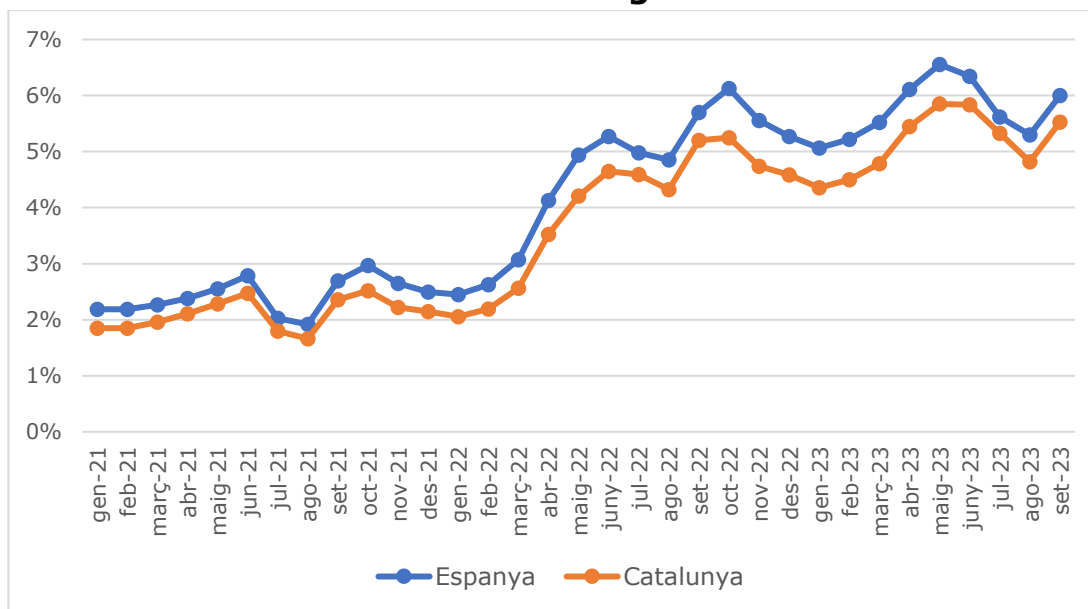
Al gràfic 3 s'aprecia que el contracte fix discontinu tenia una incidència marginal en el cas de Catalunya -aspecte que també passava a la resta d'Espanya-. Tot l'any 2021 es van signar 31.210 contractes fixos discontinus a Catalunya, una xifra inferior a la dels contractes d'aquest tipus que, per exemple, es van signar en un únic mes, com va ser al maig del 2022.

Més enllà de fluctuacions estacionals al llarg de 2022 i 2023, el gràfic posa de manifest que la utilització d'aquest contracte arriba a una nova i gran magnitud, tota vegada que es multiplica per 9 la signatura de contractes fixos discontinus en el 2022 en relació amb l'any 2021 en Catalunya, mentre que en els primers nou mesos del 2023 la xifra va ser 10 vegades superior a la registrada en el mateix període del 2021.

Si en comptes de mesurar contractes s'analitzen les persones que hi treballen, al gràfic 4 es reflecteix el pes que tenen dins del Règim General de la Seguretat Social els afiliats en alta amb un contracte fix discontinu. En el cas d'Espanya

s'observa que just abans de l'entrada en vigor de la reforma, el desembre del 2021, el 2,5% dels afiliats a la Seguretat Social al Règim General treballaven gràcies a un contracte fix discontinu, i que actualment aquesta xifra se situa en el 6,0%, xifra que s'ha superat en determinats mesos, fruit d'evolucions de caràcter estacional.

Gràfic 4. Pes dels afiliats amb contracte Fix Discontinuu al total d'afiliats del Règim General.

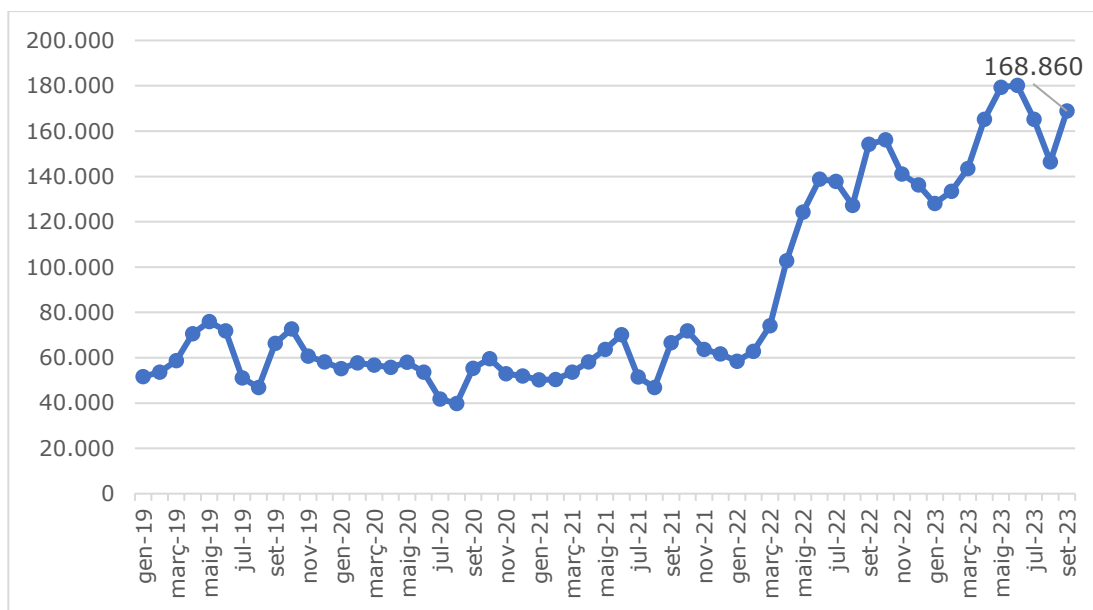
Font: Randstad Research, segons les dades del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

En el cas de Catalunya, la implantació del contracte fix discontinu sembla lleugerament inferior a la del conjunt d'Espanya, i es pot apreciar com segueix una evolució paral·lela a la nacional. Al desembre de 2021 el 2,1% dels treballadors al Règim General a Catalunya estaven donats d'alta amb un contracte fix discontinu i aquesta proporció és avui d'un 5,5%, havent més que duplicat la seva implantació a l'entorn laboral català.

El gràfic 5 mesura la importància quantitativa dels treballadors amb contracte fix discontinu no en termes percentuals sinó en xifres absolutes. El desembre del 2021, un total de 61.725 treballadors a Catalunya estaven d'alta al Règim General de la Seguretat Social amb un contracte fix discontinu. I el setembre del 2023 aquesta xifra s'havia elevat fins a 168.860 persones. Un increment de 107 mil afiliats, malgrat que des de l'entrada en vigor de la Reforma s'han signat a Catalunya un total de 512.694 contractes fixos discontinus, fet que posa de manifest que, o bé molts d'aquests contractes només inclouen períodes de treball de curta durada i que pràcticament 4 de cada 5 treballadors amb contractes d'aquesta naturalesa es troben en situació d'inactivitat en un dia qualsevol, o bé

que la majoria d'aquests contractes, malgrat la seva condició d'indefinites han tingut una vida curta i la relació laboral ja està extingida de manera definitiva.

Gràfic 5. Afiliats d'alta al Règim General a Catalunya amb un contracte Fix Discontinuu.

Font: Randstad Research, segons les dades del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

A Espanya ha passat una cosa semblant: des de l'entrada en vigor de la Reforma s'han rubricat 4,07 milions de contractes fixos discontinus i el volum d'afiliats en alta a la Seguretat Social gràcies a aquests contractes ha augmentat en 572 mil persones. Les implicacions en les diferències entre les xifres esmentades són les mateixes que per al cas de Catalunya.

3.3 Durada dels contractes - utilització d'indefinites per a necessitats temporals

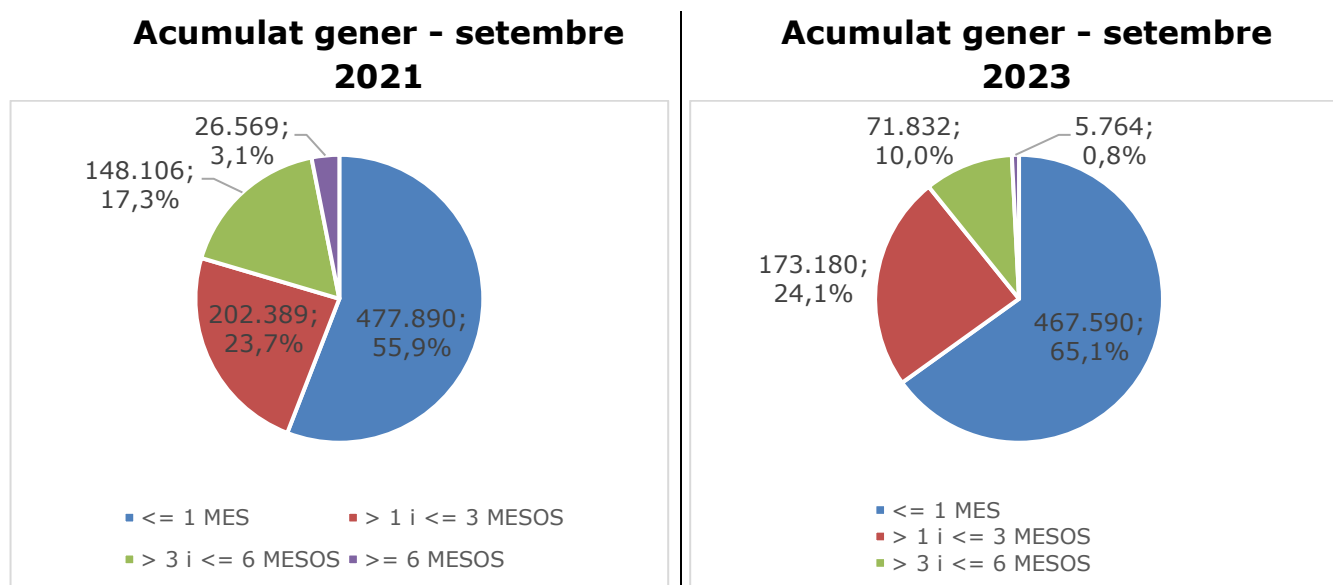
L'economia espanyola i catalana, com a conseqüència de la seva estructura productiva, té un pes lleugerament superior a la mitjana europea d'activitats de naturalesa temporal. Com a conseqüència de la Reforma, només una part d'aquestes activitats es poden materialitzar en termes laborals a través de contractes temporals, i en aquest cas un fet alarmant és observar que la durada mitjana d'aquests contractes temporals s'ha reduït aquests darrers dos anys.

Els gràfics 6a i 6b desglossen els trams de durada dels contractes per circumstàncies de la producció signats a Catalunya en dos períodes diferents, a l'acumulat gener-setembre de 2021, els nou primers mesos de l'any previ a l'entrada en vigor de la reforma, i el mateix període del 2023. És important destacar que aquest contracte per circumstàncies de la producció és avui, amb moltíssima diferència, el contracte temporal més important que queda vigent:

dels 1,81 milions de contractes inicials signats entre gener i setembre de 2023 a Catalunya, 1,02 milions van ser temporals. I dins aquest grup, 718 mil van ser contractes per circumstàncies de la producció.

La comparació entre tots dos gràfics posa de manifest que el 2021 el 20,4% dels contractes per circumstàncies de la producció signats a Catalunya tenien una durada superior als 3 mesos, mentre que el 55,9% es caracteritzaven per una durada inferior a un mes. El 2023 la proporció dels contractes per circumstàncies de la producció de menor durada s'ha incrementat fins al 65,1% del total -dos de cada tres contractes d'aquest tipus signats a Catalunya tenen actualment una durada inferior a un mes-, mentre que els contractes amb una durada superior a tres mesos s'han reduït pràcticament a la meitat, només el 10,8% del total.

Gràfics 6a i 6b. Distribució per durada dels contractes per circumstàncies de la producció signats a Catalunya.

Font: Ministerio de Trabajo y Economía Social

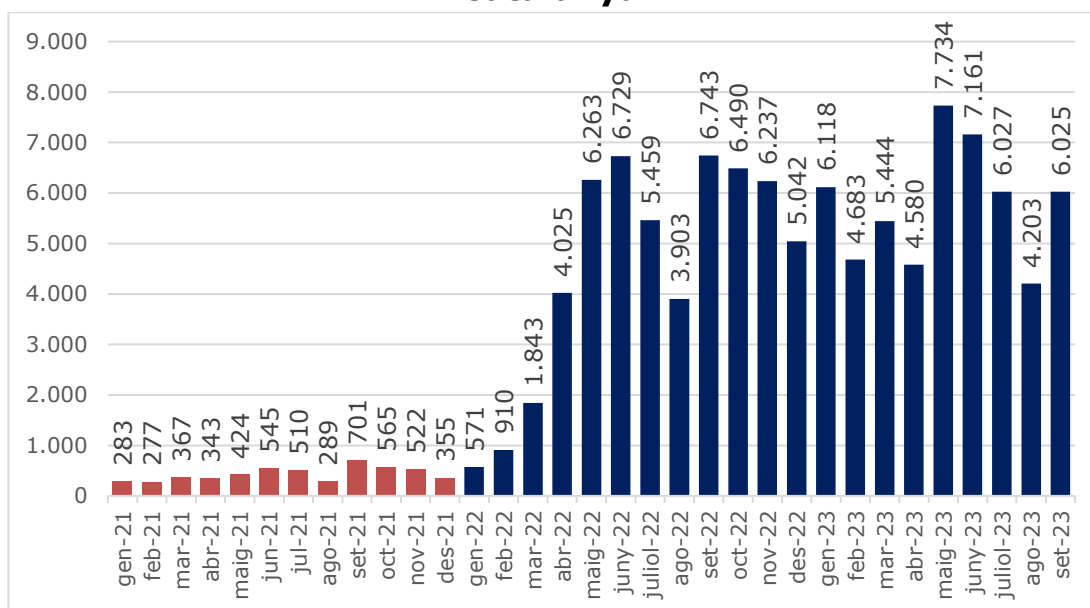
Com s'ha indicat, hi ha una evidència molt clara que les empreses s'estan veient obligades a utilitzar contractes de naturalesa indefinida per cobrir necessitats laborals de tipus temporal. I una de les esmentades evidències és la proliferació de contractes indefinits de molt curta durada. Una durada tan reduïda que, de vegades, els treballadors arriben a signar més d'un contracte indefinit dins del mateix mes natural.

En el cas d'Espanya, segons dades del Ministeri de Treball i Economia Social, des de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, un total de 638.000 persones han signat més d'un contracte indefinit dins del mateix mes natural. I aquesta xifra només mesura de manera molt parcial l'alta mortalitat dels contractes indefinits

actualment, que estimem que pugui estar situada al voltant del 70% anual (7 de cada 10 contractes indefinits signats no superarien un any de vida en aquests moments).

En el cas de Catalunya, el gràfic 7 reflecteix una estimació realitzada per Randstad Research per al mateix fenomen descrit al paràgraf anterior. Des de l'entrada en vigor de la Reforma, 106 mil persones haurien signat més d'un contracte indefinit dins del mateix mes natural a Catalunya, mentre que durant tot l'any 2021, abans de l'entrada en vigor, la xifra era residual, de només 5 mil persones.

Gràfic 7. Estimació del nombre de persones que van signar més d'un contracte indefinit el mateix mes natural a Catalunya.

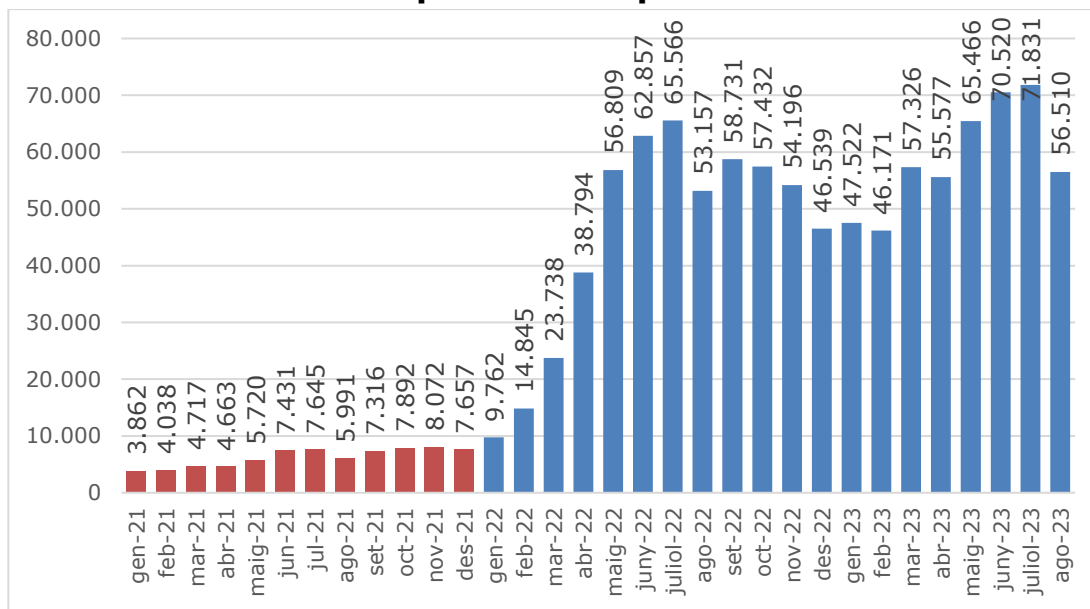
Font: Randstad Research a partir de dades de Ministerio de Trabajo y Economía Social.

Un altre factor que és indicatiu de la utilització de la proliferació en el recurs a la contractació indefinida per cobrir necessitats de naturalesa temporal és el fortíssim creixement que ha experimentat la finalització de contractes indefinits com a conseqüència de la 'no superació del període de prova'. Segons dades del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions (gràfic 8), a Espanya les no superacions de període de prova s'han multiplicat per 11 entre gener i agost de 2023 en comparació dels mateixos mesos de l'any 2021, mentre que el número de contractes indefinits signats se n'ha multiplicat per 3, com en el cas de Catalunya.

Triplicar el nombre de contractes indefinits signats i observar que les no superacions de períodes de prova es multipliquen per 11 és difícil d'explicar excepte pel fet que s'estigui utilitzant aquest recurs per posar fi a molts milers de contractes de forma 'artificial', quan finalitza la necessitat temporal del

treballador esmentat. A més, és ben sabut que en aquest cas el problema s'agreuja des del punt de vista del treballador, ja que és un acomiadament sense drets indemnitzatoris.

Gràfic 8. Extincions de contractes indefinits per no superació de períodes de prova.

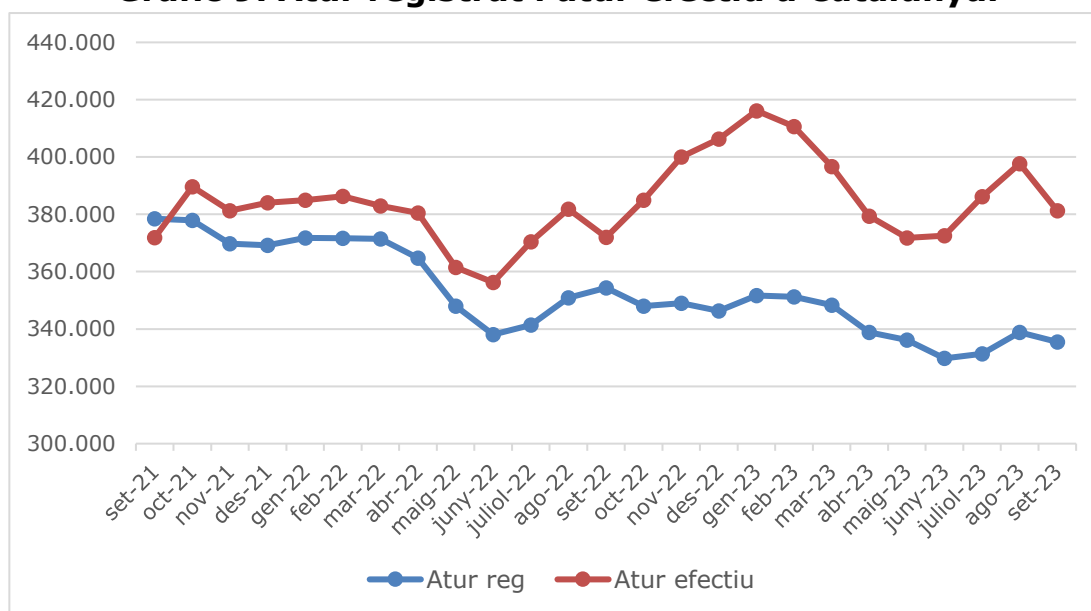

Font: Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

3.4 Atur registrat i atur efectiu

Un dels efectes de la Reforma que ha acaparat més repercussió mediàtica és l'impacte que ha tingut a les sèries d'atur registrat. Si bé és cert que el marc normatiu no ha canviat pel que fa a la comptabilització dels demandants d'ocupació a Espanya, i molt en concret a allò que té a veure amb els treballadors amb un contracte fix discontinu en vigor que es troben en un període d'inactivitat entre crides, la veritat és que en haver proliferat tant la figura del contracte fix discontinu, l'efecte sobre la continuïtat de les sèries d'atur registrat és problemàtica.

Gràfic 9. Atur registrat i atur efectiu a Catalunya.

Font: Ministerio de Trabajo y Economía Social (atur registrat) i Randstad Research (atur efectiu).

Abans de la Reforma, com s'ha pogut apreciar amb anterioritat, el contracte fix discontinu tenia un paper relativament marginal dins el marc de contractació al país. Però des de la Reforma, la seva utilització s'ha multiplicat per un factor molt elevat. En el passat un treballador, en finalitzar un contracte temporal per obra i servei i inscriure's al servei públic d'ocupació, tenia la consideració d'aturat registrat. Actualment el mateix treballador, en finalitzar la mateixa activitat laboral i passar a un període d'inactivitat, però en el marc d'un contracte fix discontinu en vigor, és comptabilitzat com a demandant d'ocupació amb relació laboral. I, per tant, no és comptabilitzat com aturat registrat.

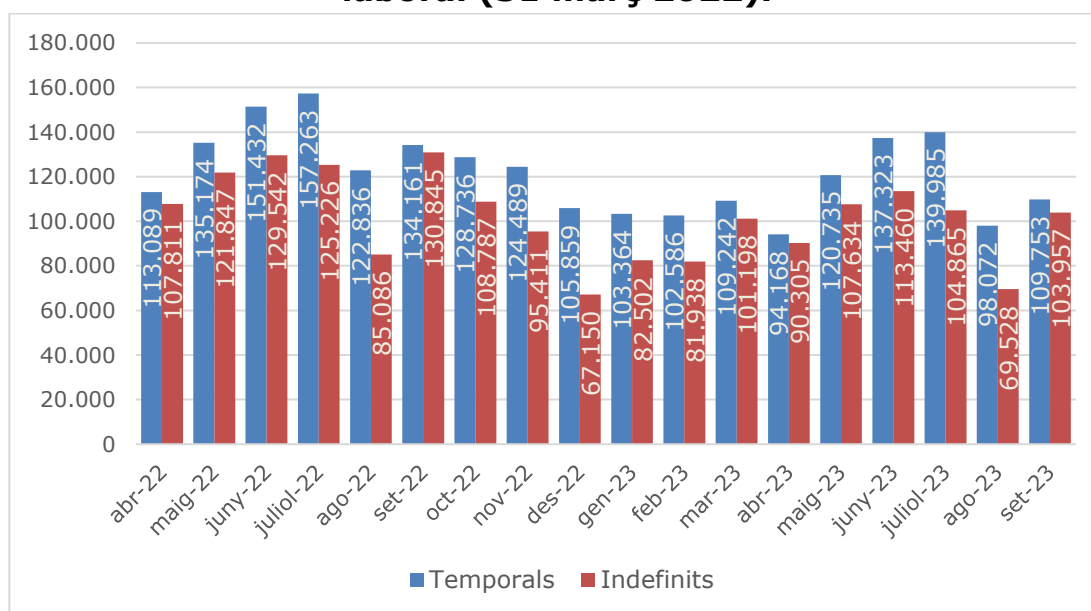
Això ha provocat una discrepància creixent entre la sèrie oficial d'atur registrat i un mesurament, el de l'atur efectiu, que cada cop és més rellevant per mesurar el fenomen que en realitat es vol conèixer: el de les persones que volen treballar i no poden fer-ho. L'atur efectiu, que per a Catalunya apareix reflectit al gràfic 9, es calcula afegint a l'atur registrat els demandants d'ocupació amb relació laboral que no es troben en aquesta situació com a conseqüència d'un ERTO. La immensa majoria són treballadors amb un contracte fix discontinu en vigor que es troben en un període d'inactivitat entre crides.

El gràfic 9 posa de manifest que actualment a Catalunya l'atur efectiu pujaria a 381.284 persones, molt per sobre dels 335.432 aturats registrats, una diferència de 46 mil persones. I, a més, amb una tendència discrepant: mentre que l'atur efectiu ha crescut a Catalunya el darrer any (el setembre del 2022 la xifra d'aturats efectius se situava en 372.048 persones), l'atur registrat, com era esperable, segueix el camí descendent, perquè el volum creixent de tots aquells amb contracte fix discontinu que arribin al servei públic d'ocupació per inscriure's, seran comptats com a demandants, però no com a aturats registrats.

3.5 Menys oportunitats laborals

Finalment, un efecte de la Reforma de 2022 és el de reduir les oportunitats laborals per a tots aquells que actualment estan fora del mercat de treball. Aquest fenomen es mesura a través de la contractació, i si es compara la contractació duta a terme a Catalunya entre abril i setembre de 2023 amb el mateix període de 2022 (en què la Reforma ja tenia efectes plens al mercat de treball), s'aprecien caigudes d'un 14,0% en la contractació temporal (700.036 en el període esmentat de 2023 davant de 813.955 el 2022) i de la contractació indefinida (589.749 el 2023 davant de 700.357 el 2022). En la mesura que un contracte de treball és una oportunitat per iniciar una trajectòria laboral, la reducció en el nombre de contractes signats a Catalunya, tant indefinits com temporals, fa més difícil accedir al mercat de treball a aquells que no formen part del mateix.

Gràfic 10. Contractes temporals i indefinits signats a Catalunya des de la plena entrada en vigor de la reforma laboral (31 març 2022).

Font: Observatori del Treball i Model Productiu.

Després de l'evidència aportada en aquest monogràfic, caldria posar en qüestió l'èxit de la Reforma Laboral de 2022, ja que ni ha estat garantia per a l'estabilitat de l'ocupació (s'han canviat les estadístiques, però l'activitat desenvolupada ha continuat sent temporal o estacional) i no ha transformat el mercat de treball. El seu èxit més gran ha estat encobrir la temporalitat del nostre mercat de treball sota el mantell d'artificis estadístics.

NOTA METODOLÒGICA

L'objectiu de la present Nota Metodològica és explicar de quina forma s'obtenen els indicadors que es mostren a cada apartat i com han de ser interpretats, segons la font utilitzada.

Per aquest informe del mes de novembre, les dades que s'han treballat són les següents:

- **Ocupació (Atur, Afiliació i EPA):** Les dades generals d'ocupació es fan públiques el segon dia hàbil de cada mes, pel Ministerio de Trabajo y Economía Social i pel Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

Per altra banda, les dades de l'Enquesta de Població Activa, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, a partir de les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, i segons el calendari de publicacions de l'INE.

- **Contractació:** Les dades detallades de Catalunya i províncies sobre contractació laboral que s'obtenen del Ministerio de Trabajo y Economía Social, es fan públiques durant la primera setmana del mes.
- **Negociació Col·lectiva:** Les dades sobre la Negociació Col·lectiva a Catalunya, s'obtenen del Ministerio de Trabajo y Economía Social.
- **Expedients de Regulació d'Ocupació:** Les dades sobre Expedients de Regulació d'Ocupació, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, que es publiquen entre el dia 15 i 20 de cada mes.
- **Solució Extrajudicial de Conflictes:** Les dades sobre Solució Extrajudicial de Conflictes, s'obtenen de dues fonts diferents; les corresponents al Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC), s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu i les relatives als procediments del Tribunal Laboral de Catalunya, s'obtenen del mateix organisme. En quant a les primeres, es publiquen cada mes. En quant a les dades del TLC, ens les fan arribar des del propi organisme entre el dia 1 i 2 de cada mes.
- **Conflictivitat laboral:** Les dades sobre Conflictivitat Laboral, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, així com del Informe sobre Conflictivitat de la CEOE.

Foment

del Treball Nacional

Via Laietana, 32, 08003 Barcelona - 934 841 200 - foment@foment.com
www.foment.com